

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Finanční analýza vybraného
zemědělsko-potravinářského podniku**

Marek Srb

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Srb Marek

Provoz a ekonomika

Název práce

Finanční analýza vybraného zemědělskopotravinářského podniku

Anglický název

Financial analysis of the selected agriculture-food enterprise

Cíle práce

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení ekonomické situace zemědělského podniku za období 2009 - 2013 a podle zjištěných výsledků budou navržena možná opatření pro budoucí vývoj společnosti.

Metodika

Práce je rozdělena do dvou částí.

První část bakalářské práce je založena na studiu odborné literatury k danému tématu, relevantních internetových stránek a doplněna o informace a znalosti získané v průběhu studia.

Dále bude věnována pozornost teoretickému popisu fungování zemědělského podniku s důrazem na jeho specifika. V metodice budou popsány dostupné metody finanční analýzy podniku

Ve druhé části - vlastní zpracování bude stručně charakterizován vybraný zemědělský podnik a na základě dostupných účetních materiálů bude aplikována finanční analýza Lužanské zemědělské a.s. v časovém rozmezí 5 let v období 2009 - 2013.

Harmonogram zpracování

červen 2014 rešeršní část práce

srpen 2014 sběr podkladových dat

říjen 2014 vlastní práce 1. část

leden 2015 vlastní práce 2. část

únor 2015 finalizace práce

Rozsah textové části

30-50 stran

Klíčová slova

vertikální a horizontální analýza, likvidita, zadluženost, rentabilita, časové řady

Doporučené zdroje informací

HOMOLKA, Jaroslav; PLETICHOVÁ, Dobroslava; MACH, Jiří. Zemědělská ekonomika. Vyd. 1. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2010.

GRÜNWARD, Rolf, HOLEČKOVÁ, Jaroslava. Finanční analýza a plánování podniku. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2002. 186 s. ISBN 80-245-0422-7.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi. 2. aktualizované vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava. Finanční analýza firmy. 1. vyd. Praha: ASPI- Wolters Kluwer, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

KISLINGEROVÁ, Eva; HNILICA, Jiří. Finanční analýza : Krok za krokem. 1. Vyd. Praha : C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.

Vedoucí práce

Hálková Pavlína, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2015

Elektronicky schváleno dne 6.10.2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 6.10.2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Finanční analýza vybraného zemědělsko-potravinářského podniku“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 16. 3. 2015

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Pavlíně Hálové, Ph.D., vedoucí mé bakalářské práce, za odbornou pomoc a za čas, který mi věnovala. Dále bych rád poděkoval všem, kteří se podíleli na vypracování této práce a to jak poskytnutím veškerých potřebných materiálů k práci, tak zodpovězení otázek a konzultace k tomuto tématu.

Finanční analýza vybraného zemědělsko-potravinářského podniku

Financial analysis of the selected agriculture-food enterprise

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na finanční analýzu zemědělsko-potravinářského podniku Lužanská zemědělská a. s. V metodické části jsou podrobně popsány vybrané metody.

První část práce se zabývá teoretickým popisem samotné finanční analýzy. Jsou uvedeny subjekty, které přicházejí s finanční analýzou do styku, a zdroje informací, které využívají analytici pro její vytvoření. Teoretická část se také zabývá fungováním a specifiky zemědělského podniku. Dále je stručně popsán Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) s jeho právy a povinnostmi.

V praktické části je charakterizován podnik Lužanská zemědělská, na kterém je provedena analýza pomocí vybraných metod za období 2009 – 2013. Dále je podnik porovnán s konkurenční společností A G R O Žlunice a. s. sídlící nedaleko analyzovaného podniku.

Výsledky analýzy jsou zhodnoceny v závěru s doporučeními pro budoucí vývoj společnosti.

Klíčová slova: vertikální a horizontální analýza, likvidita, zadluženost, rentabilita, časové řady

Summary

The bachelor thesis occupies with the financial analysis of agriculture-food enterprise Lužanská zemědělská a. s. based on the methods that have been covered in the methodical part the thesis.

The first part of the bachelor thesis defines financial analysis itself. There are all entities using the financial analysis and also the sources of information that analysts are using for its creation. The theoretical part of the thesis is also focused on functioning and specifics of agriculture enterprise. The company is part of the Union for integrated systems of growing the fruit (SISPO) with its rights and obligations.

The second part of the thesis is mainly focused on the surveyed enterprise Lužanská zemědělská a.s. where the analysis has been applied based on the selected methods for the period 2009 – 2013. The surveyed enterprise is also being compared with the competitive company A G R O Žlunice a. s. located closed by Lužanská zemědělská a.s.

The results of the analysis are evaluated in the end together with the recommendations for future development of the company.

Keywords: vertical and horizontal analysis, liquidity, indebtedness, profitability, timelines

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika	11
2.1	Cíl práce.....	11
2.2	Metodika.....	11
3	Teoretická část.....	18
3.1	Finanční analýza	18
3.2	Uživatelé finanční analýzy	18
3.3	Zdroje informací pro finanční analýzu	20
3.3.1	Rozvaha	21
3.3.2	Výkaz zisku a ztráty	23
3.3.3	Cash flow	23
3.3.4	Výroční zpráva.....	24
3.4	Specifika zemědělství.....	24
3.5	SISPO	26
4	Praktická část.....	28
4.1	Charakteristika společnosti.....	28
4.2	Finanční analýza Lužanská zemědělská a.s.	31
4.2.1	Vertikální analýza aktiv.....	31
4.2.2	Vertikální analýza pasiv	33
4.2.3	Horizontální analýza aktiv	35
4.2.4	Horizontální analýza pasiv	37
4.2.5	Vertikální analýza zkráceného výkazu zisku a ztráty	39
4.2.6	Horizontální analýza zkráceného výkazu zisku a ztráty	40
4.2.7	Poměrové ukazatele	41

4.2.8	Bilanční pravidla	45
4.2.9	Analýza pracovního kapitálu	47
4.2.10	Porovnání s jiným podnikem	48
4.3	Investice	50
5	Závěr	53
6	Seznam zdrojů	55
7	Seznam příloh	57
7.1	Seznam tabulek	57
7.2	Seznam grafů	58
7.3	Rozvaha - aktiva	59
7.4	Rozvaha - pasiva	60
7.5	Výkaz zisku a ztráty	61

1 Úvod

Finanční analýza představuje nezbytnou součást řízení celého podniku a slouží ke komplexnímu vyhodnocení finanční situace. Pomocí finanční analýzy lze odhalit slabé stránky, které by měly být varováním pro podnik, a silné stránky, které by měli manažeři využít pro budoucí rozvoj společnosti.

Pro zpracování finanční analýzy potřebuje podnik určitá data, zdrojem těchto dat jsou především informace z účetních výkazů – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow a výroční zpráva. S finanční analýzou pracuje mnoho subjektů, které lze rozdělit do dvou oblastí a to na externí a interní uživatele. Mezi interní patří zaměstnanci a manažeři společnosti, za externí uživatele jsou považovány banky, věřitelé, stát a jeho orgány, obchodní partneři, konkurence apod.

Společnosti při výpočtech mohou využít mnoho metod finanční analýzy. K základním metodám patří horizontální analýza sledující vývoj položek v čase a vertikální analýza, která posuzuje procentuálně jednotlivé komponenty majetku a kapitálu. Další základní metody zabývající se výnosností, aktivitou, likviditou a zadlužeností podniku, jsou poměrové ukazatele.

Pro tuto práci je vybrána akciová společnost Lužanská zemědělská, která se v praktické části podrobí finanční analýze. Hlavním předmětem podnikání této společnosti je zemědělská výroba.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce na téma „Finanční analýza zemědělsko-potravinářského podniku“ je zhodnocení finančního zdraví společnosti Lužanská zemědělská, a. s. v časovém rozmezí 5 let za období 2009 – 2013 pomocí vybraných metod. Společnost bude také porovnána s konkurenčním podnikem stejného odvětví. V závěru jsou vyhodnoceny výsledky analýzy a uvedena možná doporučení pro budoucí vývoj společnosti.

2.2 Metodika

Teoretická část bude zpracována na základě prostudování odborných knih a relevantních internetových stránek zabývajících se danému tématu. Teoretická část se zabývá finanční analýzou, jejími uživateli a zdroji pro její tvorbu. Nechybí také specifika zemědělství a stručný popis Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce.

V praktické části je charakterizován zemědělský podnik Lužanská zemědělská, a.s. a následně prováděna finanční analýza. Nejprve je použita horizontální a vertikální analýza zkrácené rozvahy, následně jsou prováděny tyto metody na výkazu zisku a ztráty. Dále jsou využity bilanční pravidla, analýza pracovního kapitálu a poměrové ukazatele vyhodnocující výnosnost, aktivitu, likviditu a zadluženost podniku. Práce také porovnává podnik s akciovou společností A G R O Žlunice. Závěrem druhé části jsou uvedeny vybrané investice za celé období.

Metody finanční analýzy

Finanční analýzu účetních výkazů lze provádět různým způsobem, v různé míře podrobnosti, pomocí různých forem a technik. Finanční výkazy podávají obraz o podniku, v jaké finanční situaci v řeči finančního účetnictví se nachází. Finanční situaci nelze zjistit a vyčíslit pouhým výpočtem. Důležité jsou také úsudky analytiků, kteří se opírají o své zkušenosti. [1]

V současné době neexistuje žádný systém finanční analýzy, který je legislativně upraven a regulován právními předpisy nebo všeobecně uznávanými jednotnými standardy jako například finanční účetnictví a daňová problematika. Ačkoliv není oficiální metodika

finanční analýzy, vyvinuly se určité analytické postupy, přístupy a techniky, které se snaží podat věrný a poctivý obraz o finanční situaci podniku.

K základním technikám patří metody založené na zpracování údajů obsažených v účetních výkazech a údajů z nich odvozených. Dělí se na dvě skupiny – **metoda absolutní** a **metoda relevantní**.

Při používání **absolutní metody** se vychází přímo ze zjištěných údajů v účetních výkazech. Údaje, které jsou obsažené v účetních výkazech, se nazývají tzv. absolutní ukazatele. Tyto ukazatele vyjadřují určitý jev bez vztahu k jinému jevu. Jsou velmi citlivé na velikost podniku, což komplikuje jejich použití při porovnání výsledků různých podniků, je však dobré srovnávat výsledky v rámci podniku.

„Metoda relativní spočívá v poměrování údajů zjištěných v účetních výkazech“. Ukazatelé této metody vypovídají o vztahu dvou různých jevů a jejich číselná hodnota vyjadřuje velikost jednoho jevu připadající na měrnou jednotku druhého jevu. To znamená, že jejich citlivost na velikost podniků je výrazně nižší, až zanedbatelná.

Horizontální a vertikální analýza

Horizontální a vertikální analýza zpracovává údaje z účetních výkazů, ve kterých je na každém významném řádku uveden údaj za běžný rok, za minulý rok a za co nejvíce dalších uplynulých účetních období.

„Horizontální a vertikální analýza identifikuje klíčové okamžiky ve vývoji finanční situace na pozadí událostí v hospodářském prostředí a v životě podniku“. [1]

Horizontální analýza

Jak už bylo řečeno, horizontální analýza pracuje nejčastěji s údaji z účetních výkazů (rozvahy podniku, výkaz zisku a ztráty). Sleduje změny absolutní hodnoty vykazovaných dat v čase a také zjišťuje jejich relativní (procentní) změny.

Tato metoda sleduje změny jednotlivých položek výkazů po řádcích, proto je nazývána horizontální analýzou absolutních dat. [2]

Pomocí horizontální metody lze odvozovat i pravděpodobný vývoj ukazatelů v budoucnosti. Je nutné postupovat s velkou opatrností, protože záleží na skutečnosti, zda se bude podnik v budoucnu chovat stejně jako v minulosti. [3]

Vertikální analýza

Posuzují se jednotlivé komponenty majetku a kapitálu, tzv. struktura aktiv a pasiv podniku. Procentuálně vyjadřuje jednotlivé komponenty v jednotlivých letech odshora dolů a nikoliv jednotlivými roky.

Vertikální analýza nezávisí na meziroční inflaci a umožňuje tedy srovnání výsledků analýzy z různých let. Používá se ke srovnání v čase (časových vývojových trendů v podniku za více let) i v prostoru (srovnávání různých firem navzájem). [2]

Poměrové ukazatele

Na rozdíl od vertikální a horizontální analýzy, která sleduje vývoj jedné veličiny v čase nebo ve vztahu k jedné vztažné veličině, poměrová analýza poměřuje položky vzájemně mezi sebou. K vyjádření finanční situace podniku nestačí pouze jeden ukazatel. Postupy poměrové analýzy lze shrnout do několika skupin ukazatelů – soustava ukazatelů. [4]

Mezi soustavu poměrových ukazatelů se řadí tyto ukazatele:

- rentability
- aktivity
- zadluženosti
- likvidity [2]

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability se často označují jako ukazatele výnosnosti či návratnosti. Jsou konstruovány jako poměr výstupu k určitému vstupu. Za výstup se považuje konečný efekt dosažený podnikatelskou činností, který poměřujeme k nějaké srovnávací základně. Srovnávací základna může být jak na straně aktiv, tak na straně pasiv. Ukazatelé rentability zobrazují buď pozitivní, nebo naopak negativní vliv řízení aktiv a financování firmy.

Rentabilita investovaného kapitálu (*ROCE – Return on Capital Employed*) měří efekt, tj. „kolik provozního hospodářského výsledku před zdaněním podnik dosáhl z jedné koruny investované akcionáři a věřiteli“.

$$ROCE = EBIT / VK + Rezervy + Dlouhodobé závazky + Bankovní úvěry dlouhodobé$$

Rentabilita aktiv (*ROA – Return on Assets*) je hlavním měřítkem rentability, který poměruje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, zda podnik financoval aktiva z vlastního kapitálu nebo z kapitálu věřitelů.

$$ROA = EBIT / Aktiva$$

Existuje mnoho konstrukcí, jak vyčíslit hodnotu ukazatele ROA. Nejkomplexnějším ukazatelem je tvar, kdy v čitateli je použit EBIT (zisk před zdaněním a nákladovými úroky).

Rentabilita vlastního kapitálu (*ROE – Return on Equity*) je klíčová pro akcionáře, společníky a další investory. Měří, „kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu akcionářem“.

$$ROE = \text{Čistý zisk} / \text{Vlastní kapitál}$$

Rentabilita tržeb (*ROS – Return on Sales*) charakterizuje zisk vztažený k tržbám. Pokud analytici zjistí u tohoto ukazatele problémy, lze předpovídat, že se problémy budou vztahovat i ve všech oblastech. Lze použít dvě základní varianty, které se liší v čitateli. Počítá-li se s čistým ziskem, jedná se o vyjádření tzv. ziskové marže. Varianta ukazatele s EBIT je vhodná pro srovnání podniků s proměnlivými podmínkami.

$$ROS = EBIT / \text{Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{Tržby z prodeje zboží}$$

$$ROS = EAT / \text{Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{Tržby z prodeje zboží} [5]$$

Ukazatele aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Pokud podnik má více majetku, než je účelné, zbytečně mu vznikají náklady a tím i nízký zisk. Podnik vlastní nedostatek majetku přichází o výnosy, které by mohl získat. [2]

Obrat celkových aktiv udává počet obrátek (kolikrát se aktiva obrátí) za daný časový interval. Vypočítá se podílem ročních tržeb a aktiv.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{roční tržby} / \text{aktiva}$$

Obrat zásob je také nazýván jako ukazatel intenzity využití zásob a definuje, „kolikrát je v průběhu roku každá položka zásob podniku prodána a znovu uskladněna.

$$\text{Obrat zásob} = \text{roční tržby} / \text{zásoby} [2]$$

Doba obratu zásob udává, kolik dnů jsou zásoby v podniku. Podnik by se měl zajistit optimální relaci mezi velikostí zásob a rychlostí jejich obratu.

$$\text{Doba obratu zásob} = 365 / \text{obrat zásob}$$

Doba obratu pohledávek vyjadřuje, jak dlouho se aktiva podniku v průměru za rok vyskytují ve formě pohledávek.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = 365 / \text{Obrat pohledávky} [3]$$

Ukazatele zadluženosti

Pojmem „zadluženost“ se chápe skutečnost, kdy podnik využívá k financování aktiv ve své činnosti cizí zdroje – dluh. Pokud podnik používá cizí zdroje, tak ovlivňuje výnosnost kapitálu akcionářů a riziko podnikání. V současnosti je prakticky nemyslitelné, aby podnik financoval všechna svá aktiva z vlastního kapitálu nebo jen z cizího. [5]

Ukazatele zadluženosti „měří rozsah, v jakém podnik používá k financování dluhy“. Zadluženost není pro podnik pouze negativní skutečností. I přes její růst může přispět k celkové rentabilitě a tím i k vyšší tržní hodnotě podniku, nicméně současně zvyšuje riziko finanční nestability podniku. [2]

Celková zadluženost je základním ukazatelem pro vyjádření zadluženosti, který se vyčíslí jako podíl celkových závazků k celkovým aktivům. Čím vyšší hodnota, tím vyšší je riziko věřitelů. Ukazatel celkové zadluženosti lze nazvat také jako ukazatel věřitelského rizika.

$$\text{Celková zadluženost} = \text{cizí kapitál} / \text{celková aktiva} [6]$$

Koeficient zadluženosti má stejnou vypovídací schopnost jako celková zadluženost, oba rostou s tím, jak roste proporce dluhů ve finanční struktuře podniku. Celková zadluženost roste lineárně (do 100%) na rozdíl od koeficientu zadluženosti, který roste exponenciálně až k nekonečnu.

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \text{cizí kapitál} / \text{vlastní kapitál}$$

Úrokové krytí „informuje o tom, kolikrát převyšuje zisk placené úroky“. Pokud podnik vyprodukuje část zisku cizím kapitálem, tak by měla prakticky stačit pokrýt náklady na vypůjčený kapitál. Je-li ukazatel roven 1, znamená to, že veškerý zisk je potřeba na zaplacení úroků a na akcionáře nic nezůstane.

$$\text{Úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{úroky}$$

Ukazatele likvidity

Dalšími ukazateli jsou ukazatele likvidity, které charakterizují schopnost podniku dostát svým závazkům. Ukazatele lze definovat jako souhrn všech potenciálně likvidních prostředků, které má podnik k dispozici pro úhradu svých splatných závazků.

Tyto finanční ukazatele poměřují to, čím je možno platit (čítatel) a tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel). Do čitatele se dosazují položky aktiv z rozvahy podle likvidnosti. [2]

Běžná likvidita „měří, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku“. Pro úspěšnou činnost podniku má zásadní význam úhrada krátkodobých závazků z odpovídajících položek aktiv, proto tento ukazatel je v centru pozornosti věřitelů.

$$\text{Běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} [5]$$

Pohotová likvidita se snaží vyloučit zásoby – nejméně likvidní část oběžných aktiv (suroviny, materiál, polotovary, nedokončenou výrobu a hotové výrobky) z ukazatele běžné likvidity. V čitateli tedy zůstanou pouze peněžní prostředky, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky.

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky}$$

Okamžitá likvidita měří, zda je podnik schopný hradit právě splatné dluhy. Čítatel obsahuje peníze (v hotovosti a na běžných účtech) a jejich ekvivalenty (volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry, splatné dluhy, směnečné dluhy a šeky). Likvidita podniku je zajištěna při hodnotě přinejmenším 0,2.

$$\text{Okamžitá likvidita} = (\text{peněžní prostředky} + \text{ekvivalenty}) / \text{okamžitě splatné závazky} \quad [2]$$

Analýza pracovního kapitálu

Oběžná aktiva představují pracovní kapitál, který obsahuje zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Pracovní kapitál je důležitý především k provozu firmy. Čistý pracovní kapitál je vyjádřen vzorcem „Oběžná aktiva – krátkodobé závazky“. Výsledek informuje kolik provozních prostředků má společnost k dispozici, když zaplatí veškeré krátkodobé závazky. Čistý kapitál by neměl dosahovat záporných hodnot. Pokud výsledek představuje kladnou hodnotu, znamená to, že po splacení krátkodobých závazků má podnik zbylé prostředky pro svůj provoz. [7]

Bilanční pravidla

Zlaté bilanční pravidlo doporučuje, aby struktura aktiv a pasiv byla sladěná z časového hlediska. Dlouhodobá pasiva kryjí dlouhodobá aktiva, totéž by mělo platit i pro krátkodobá aktiva a pasiva.

Zlaté pravidlo vyrovnání rizika je důležité z hlediska, zda chce podnik získat bankovní úvěr. Cizí kapitál by neměl převyšovat vlastní kapitál, v krajním případě by měly být kapitály v poměru 1:1.

Zlaté pari pravidlo říká, že „vlastní kapitál by měl být nanejvýš roven stálým aktivům, a to jen tehdy, když podnik nevyužívá dlouhodobý cizí kapitál“.

Zlaté růstové pravidlo doporučuje, aby tempo růstu investic nepřevyšovalo tempo růstu tržeb. Toto pravidlo je zcela logické, protože pro podnik je důležité, aby si na investice nejprve vydělal. [8]

3 Teoretická část

3.1 Finanční analýza

Jedna z mnoha definic popisuje finanční analýzu podniku jako „*metodu hodnocení finančního hospodaření podniku, při které se získaná data třídí, agregují, poměrují mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají kauzální souvislosti mezi daty a určuje se jejich vývoj.*“ [2]

Smyslem finanční analýzy je příprava podkladů pro kvalitní rozhodování, aby podnik správně fungoval. Mezi účetnictvím a rozhodováním o podniku existuje velmi úzká spojitost. Účetnictví nabízí přesné hodnoty peněžních údajů vztahujících se pouze k jednomu časovému okamžiku. Pro zhodnocení finančního zdraví podniku se tyto data musí podrobit finanční analýze. [6]

Informace získané pomocí finanční analýzy slouží pro management, aby dospěl k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku. [2]

3.2 Uživatelé finanční analýzy

Finanční analýza je předmětem zájmu mnoha subjektů přicházející do kontaktu s daným podnikem. Pro každý subjekt je důležité, v jaké finanční situaci se podnik nachází. „*Všichni uživatelé mají jedno společné, potřebují vědět, aby mohli řídit*“. Finanční analýza je rozdělena do dvou oblastí: **interní** a **externí**. [1]

Mezi **externí** uživatele patří:

- investoři
- banky a jiní věřitelé
- stát a jeho orgány
- konkurence
- obchodní partneři

K **interním** uživatelům patří:

- manažeři
- zaměstnanci
- odboráři [5]

Investoři

Mezi investory řadíme **akcionáře** či **vlastníky**, kteří jsou primárními uživateli finančně-účetních informací. Hlavními hledisky, kvůli kterým investoři využívají finanční informace o podniku, jsou **investiční** a **kontrolní**.

První hledisko představuje využití informací pro rozhodování o budoucím investování. Investoři se chtějí ujistit, zda jejich peníze jsou vhodně investovány, a proto se především soustřeďují na míru rizika a míru výnosnosti jimi vloženého kapitálu.

Akcionáři uplatňují kontrolní hledisko vůči manažerům podniku, jehož akcie vlastní. Jejich zájem směřuje na stabilitu a likviditu podniku, o disponibilní zisk, na kterém závisí výše jejich dividend. Zajímají se také o to, zda plány a záměry manažerů zajišťují stálý rozvoj podniku. [1]

Banky a jiní věřitelé

Správně se rozhodnout, zda poskytnout úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek jsou důvody, proč věřitelé žádají co nejvíce informací o finančním stavu potencionálního dlužníka. Před poskytnutím úvěru banka prověřuje **bonitu** dlužníka, která je prováděna analýzou jeho finančního hospodaření. Výsledek analýzy informuje banky a věřitelé, zda je podnik schopen splácet již existující závazky a také nově požadovaný úvěr s úroky. [1]

Stát a jeho orgány

Stát pomocí informací o podniku kontroluje správnost vykázaných daní. Využívá informace i pro různá statistická šetření, kontrolu podniků se státní majetkovou účastí a rozdělování finančních výpomocí (dotace, subvence, apod.). Dále získává informace o finančním stavu podniků, které v rámci veřejné soutěže získaly státní zakázky. [5]

Konkurence

Konkurenti potřebují finanční informace podobných podniků nebo celého odvětví „za účelem srovnání s jejich výsledky hospodaření, hlavně o rentabilitu, ziskovou marži, cenovou politiku, investiční aktivitu, výši a hodnotu zásob, jejich obratovost apod.“. Podnik

není povinen poskytovat informace o své finanční situaci, ale pokud tak neučiní, dostává se sám do nevýhodné situace (např. dražší úvěry). [1]

Obchodní partneři

Dodavatelé (obchodní věřitelé) se zajímají především o to, zda je podnik schopen hradit splatné závazky. Sledují solventnost, likviditu, zadluženost, tzn. jde jim o krátkodobou prosperitu. Při dlouhodobém zájmu obchodních partnerů se předpokládá dlouhodobá stabilita dodavatelských vztahů.

Odběratelé (zákazníci) se zaměřují na příznivou finanční situaci dodavatele z důvodu, aby se při bankrotu dodavatele nedostal do výrobních problémů. Hlavním cílem odběratele je zajištění bezproblémové výroby. [5]

Manažeři

Manažeři využívají informace pro dlouhodobé i operativní finanční řízení podniku. Informace vytvářejí zpětnou vazbu mezi řídicím rozhodnutím a jeho praktickým důsledkem. Manažeři pomocí finanční analýzy spravují pro příští období podnikatelský záměr, který se rozpracovává ve finančním plánu.

Znalost finanční situace podniku je důležitá s ohledem na schopnost rozhodovat se správně při získávání finančních zdrojů, apod. Manažeři mají zájem o informace ohledně finanční situace jiných podniků (konkurence, dodavatelé, odběratelé). [9]

Zaměstnanci

Hlavní zájem ze strany zaměstnanců stojí na prosperitě, finanční a hospodářské stabilitě podniku. Zaměstnanci se snaží o zachování pracovních míst a mzdových podmínek. Sledování výsledků a řízení podniku zaměstnanci většinou uplatňují prostřednictvím odborových organizací. [1]

3.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

Pro vytvoření kvalitní finanční analýzy potřebují finanční analytici velké množství dat z různých informačních zdrojů a různé povahy. Finanční informace čerpají analytici z vnitřních a vnějších zdrojů.

K vnitřním zdrojům patří účetní výkazy finančního účetnictví, výroční zprávy, informace právě finančních analytiků a manažerů podniku. K vnějším finančním informacím se řadí například roční zprávy emitentů veřejně obchodovatelných cenných papírů, prospekty cenných papírů, burzovní zpravodajství apod. [1]

Pro úspěšné zpracování finanční analýzy jsou důležité zejména základní účetní výkazy:

- rozvaha
- výkaz zisku a ztráty
- výkaz cash flow
- výroční zpráva

3.3.1 Rozvaha

„Rozvaha (též bilance) zachycuje majetkovou a zdrojovou strukturu podniku k danému okamžiku (zpravidla začátku a konci účetního období“. Část zvaná **aktiva** je majetek, ze kterého se podnik skládá, a část zvaná **pasiva** představuje zdroje, kterými je tento majetek financován. [10]

Aktiva se člení na dlouhodobý majetek (stálá aktiva) a krátkodobý oběžný majetek (oběžná aktiva). Dlouhodobá aktiva využívá podnik déle než jeden rok, naopak krátkodobá aktiva do jednoho roku.

Majetek dlouhodobé povahy je v rozvaze rozdělen na **dlouhodobý hmotný** (pozemky, budovy, movité věci, apod.), **dlouhodobý nehmotný** (patenty, licence, software, apod.) a **dlouhodobý finanční majetek** (cenné papíry, vklady). [1]

Majetek krátkodobé povahy je určený k přechodnému používání a nabývá postupně různých podob.

Oběžná aktiva představují pro podnik krátkodobý majetek. Tento majetek je v podniku neustále v pohybu a v různých formách. *„Čím rychleji se obrací, tím větší zisk přináší“.* Mezi oběžná aktiva se řadí peněžní prostředky, zásoby, nedokončená výroba, hotové výrobky a pohledávky. [11]

Strana pasiv se označuje jako zdroj financování firmy, zároveň je hodnocena finanční struktura analyzované firmy. Strana pasiv se prioritně nečlení z hlediska vlastnictví, jak tomu bylo u aktiv, ale z hlediska vlastnictví zdrojů financování. Pasiva se rozlišují na **vlastní kapitál, cizí kapitál a ostatní pasiva.**

Vlastní kapitál

Vlastní kapitál obsahující základní kapitál představuje peněžní vyjádření souhrnu peněžních a nepeněžních vkladů společníků do podniku. Dále tento kapitál obsahuje kapitálové fondy představující emisní ážio, dary, dotace a také oceňovací rozdíly z přecenění majetku a z kapitálových účastí. Dalšími položkami, které obsahuje vlastní kapitál, jsou fondy ze zisku, k nimž se řadí zákonný rezervní fond, nedělitelný fond a ostatní fondy, dále výsledek hospodaření minulých let a výsledek hospodaření běžného roku. [6]

Cizí kapitál

Cizí kapitál je důležitým zdrojem financování, bez kterého se obejde málokterý podnik. Pro podnik je tento kapitál závazkem, který se snaží v určené době splatit. Cizí kapitál se rozděluje podle doby splatnosti na krátkodobý a dlouhodobý.

Pro krátkodobý cizí kapitál jsou typické závazky podniku, které mají splatnost do jednoho roku. Řadíme mezi ně krátkodobé bankovní úvěry a dodavatelské úvěry, zálohy přijaté od odběratelů, půjčky, částky dosud nevyplacených mezd a platů, nezaplacené daně, apod.

Dlouhodobý cizí kapitál je poskytován na dobu delší než jeden rok a patří mezi něj dlouhodobé bankovní úvěry, leasingové dluhy, vydané podnikové dluhopisy a jiné dlouhodobé závazky. [12]

Ostatní pasiva

Mezi ostatní pasiva řadíme pasivní účty časového rozlišení a dohadné účty pasivní. Časové rozlišení představuje výdaje příštích období, výnosy příštích období a kursové rozdíly pasivní.

Dohadné účty pasivní představují zpravidla dluh, který nelze účtovat (nevyfakturované dodávky výrobků a služeb, chybně vyúčtované položky závazků apod.). [13]

3.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz informuje o nákladech a výnosech, které se podílejí na tvorbě výsledku hospodaření běžného období. Výsledek hospodaření je poté uveden v rozvaze jako jediný údaj. Slouží k posouzení, zda je podnik schopen zhodnocovat vložený kapitál.

Při sestavování tohoto výkazu se uplatňuje tzv. aktuální princip. To znamená, že *„transakce jsou zachycovány a vykazovány v období, jehož se časově i věcně týkají, nikoliv podle toho, zda došlo v daném období k peněžnímu příjmu nebo výdaji“*. [1]

3.3.3 Cash flow

Výkaz cash flow, jinak řečeno přehled o peněžních tocích poskytuje informace o příjmech a výdajích realizovaných v minulém účetním období. Smyslem výkazu je zobrazit skutečný pohyb peněžních prostředků.

„Vychází z časového nesouladu hospodářských operací a jejich finančního zachycení, tj. z rozdílů mezi náklady a výnosy na jedné straně a výdaji a příjmy na straně druhé“. [5]

- **provozní činnost**

Provozní činností se rozumí základní činnost podniku sloužící základnímu podnikatelskému účelu. Peněžní toky z této činnosti jsou rozdílem mezi příjmy a výdaji spojenými s běžnou činností.

- **investiční činnost**

Investiční činnost představuje pořízení a vyřazení dlouhodobé majetku z titulu prodeje. K hlavním položkám cash flow z investiční činnosti patří výdaje spojené s pořízením stálých aktiv a příjmy z prodeje stálých aktiv. Dále úvěry a půjčky, které byly poskytnuty spřízněným osobám a nejsou považovány za provozní činnost.

- **finanční činnost**

Tato činnost vede ke změnám v podniku především ve výši a struktuře vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků. Peněžní toky z finanční činnosti zahrnují přírůstky a úbytky dlouhodobého kapitálu. [1]

3.3.4 Výroční zpráva

„Výroční zprávu vyhotovují povinně podniky podléhající auditu. Jejím účelem je uceleně informovat o vývoji činnosti podniku a o jeho stávajícím hospodářském postavení ve společnosti. Není součástí účetní závěrky, avšak přejímá z ní údaje o majetku, závazcích, vlastním kapitálu a výsledcích hospodaření podniku“ [14]

3.4 Specifika zemědělství

Zemědělství lze charakterizovat jako *„kvalifikované obdělávání půdy za účelem získání úrody, chov hospodářských zvířat včetně různých přidružených činností*. Pokud se zemědělci snaží získat úrodu, mluví se o tzv. rostlinné výrobě, chov hospodářských zvířat představuje živočišnou výrobu.

O zemědělskou výrobu se starají zemědělské podniky, které plní základní funkci. Zabezpečují potraviny pro obyvatelstvo a zemědělské suroviny pro průmysl, tj. **funkce produkční**.

Dále plní další důležitou **funkci mimoprodukční**, která se vztahuje k péči o krajinu a životní prostředí (krajinotvorná funkce), sociálně kulturní (osídlení), rekreační aj.

K zemědělské výrobě oproti průmyslové se upínají některé zvláštnosti, k nimž patří hlavně **velká závislost na přírodních podmínkách**.

- *„zemědělských výrobní proces se musí přizpůsobovat nárokům živých organismů*
- *ovlivnitelnost přírodních procesů v zemědělské výrobě je daleko menší, než je to u průmyslových technologických procesů,*
- *hlavní výrobní faktor – půda – je v klidu, stroje a jiné výrobní prostředky (hnojiva, osiva) a pracovníci jsou naopak v pohybu – to zvyšuje náklady na dopravu a manipulaci s materiálem,*
- *půda má rozdílnou úrodnost, což ovlivňuje výsledky hospodaření podnikatelských subjektů“.*

Tyto závislosti na přírodních podmínkách jsou pro zemědělské podniky komplikací a ztěžují organizaci práci. Nezbytné jsou velké nároky na zkušenosti a přizpůsobivost pracovníků neustále se měnícím podmínkám.

Mezi zvláštnosti zemědělství patří i **časový nesoulad průběhu výrobního a pracovního procesu** typický zejména pro rostlinnou výrobu. Např. proces výroby pšenice pro zemědělský podnik představuje 10 měsíců, avšak pracovní proces obdělávání 1 ha trvá zhruba 70 hod.

Další zvláštností je **sezonnost práce** v zemědělské výrobě (její nerovnoměrné rozložení během roku) se projevuje především opět v rostlinné výrobě.

Zvláštnosti se netýkají pouze výroby ale také ekonomiky a účetnictví. V rozvaze tvoří stálá aktiva hlavní položky půda, budovy, stavby, stroje aj. Zvláštní položkou jsou zvířata (koně, skot, prasata, drůbež, ostatní zvířata).

Hlavní položky oběžných aktiv představují polní inventář, víceleté kultury, statkové zásoby krmiv a steliv, pohledávky a jiná finanční oběžná aktiva. Na straně pasiv se položky neliší od rozvahy průmyslových podniků. Komplikace v evidenci představuje časový posun nákladů a výnosů. Např. nakoupené hnojivo spotřebujeme na podzim, výrobek vyprodukovaný z pohnojených ploch je sklizen na jaře.

Rostlinná výroba

„Základní úloha rostlinné výroby spočívá ve využívání půdy k získávání rostlinných produktů ať už k přímému prodeji na trhu nebo k dalšímu zpracování.

V rostlinné výrobě se využívá jako hlavní výrobní faktor půda, která není jen místem výroby, ale i výrobním prostředkem s vlastním biologickým potenciálem pro růst zemědělských plodin. Zahrnuje ornou půdu, trvalé travní (louky, pastviny), trvalé kultury (chmelnice, vinice atd.) Podle půdně klimatických podmínek se půda zařazuje do pěti výrobních oblastí (kukuřičné, řepařské, bramborářské, bramborářsko-ovesné, horské). [12]

V současnosti dochází k poklesu rozlohy zemědělské půdy jak z hlediska kvantitativního, tak z hlediska kvalitativního. Společnost by se měla snažit zachovat přírodní bohatství a její rozmanitost pro budoucí generace a také pro zajištění udržitelnosti zemědělství.

Během období 2001 – 2013 podle katastru nemovitostí České republiky klesla zemědělská půda o 57 568 ha, což představuje pokles o 1,35 % z celkové výměry.

Negativním jevem je i to, že zemědělská půda především ubývá i na kvalitnějších půdách. Orná půda zaznamenala vysoký pokles o 89 386 ha (-2,91 %). Tato půda se transformovala na trvale travní porosty, které narostly o 2,96 %. [16]

Živočišná výroba

Hlavní úlohou živočišné výroby je vyživovací úloha – výroba plnohodnotných živočišných produktů. Hlavní činnost tvoří chov hospodářského zvířectva (výroba masa, mléka, vajec apod.). Vedlejšími produkty jsou kůže, vlna, peří apod.

Intenzitu chovu hospodářského zvířectva měří zemědělské podniky objemem produkce na 1 ha zemědělské půdy. Dalším důležitým ukazatelem je ukazatel užitekosti hospodářského zvířectva. [12]

3.5 SISPO

Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) je svazem, který sdružuje pěstitele a ostatní zainteresované osoby za účelem jednotného a úspěšného uplatňování principů a cílů integrované produkce ovoce.

Snaží se projevit kladný vztah k přírodnímu prostředí a úcty ke spotřebiteli. V rámci Svazu integrovaných systémů pěstování ovoce jsou smluvně vymezena určitá základní práva a povinnosti celého svazu a jejich členů.

Povinnosti SISPO:

- „*Shromažďovat aktuální informace o nových metodách, principech, standardech i regulačních mechanismech integrované produkce ovoce (IP)*“.
- „*Shromažďovat a analyzovat informace o postoji spotřebitelů k produktům s ochrannou známkou SISPO popř. o jejich nárocích nebo požadavcích na kvalitu ovoce a předkládat členské základně návrhy na opatření vyplývající z analýz*“.
- „*Předávat aktuální informace členům prostřednictvím směrnic, metodik, odborných školení, tiskovin a webových stránek*“.

Práva SISPO:

- „Kontrolovat dodržování směrnic, metodik a závazných regulačních mechanismů IP u registrovaných členů svazu“.
- „Odejmout právo označovat ovoce ochrannou známkou registrovaným členům, při zjištění porušení podmínek pro jejich přidělení“.

Povinnosti členů SISPO:

- „Dodržovat principy IP, stanovené směrnicemi, metodikami, standardy a ostatními regulačními mechanismy SISPO“.
- „Řídící pracovníci musí absolvovat každoročně alespoň 1x odborné školení“.

Práva členů SISPO:

- „Používat ochrannou známku k označování svého ovoce za podmínek stanovených pro přiznání práva k jejímu užívání“.
- „Využívat a účastnit se odborných, vzdělávacích, reklamních a propagačních aktivit SISPO“. [15]

Integrovaná produkce ovoce

Integrovaná produkce ovoce (IP) představuje ekonomickou produkci ovoce vysoké kvality dávající přednost ekologicky přijatelným metodám. Snaží se minimalizovat nežádoucí vedlejší účinky agrochemikálií při jejich používání. Dále klade důraz na zvýšení ochrany životního prostředí a lidského zdraví.

Cíle integrované produkce ovoce

Snahou je prosazovat ekonomicky přijatelnou a trvale udržitelnou produkci ovoce. Ovoce splňuje požadavky na udržování životního prostředí pro multifunkční zemědělství, zejména pro složky sociální, kulturní a rekreační. Další cíl je produkovat zdravé ovoce vysoké kvality a to s minimálním výskytem zbytků pesticidů. Dále chránit zdraví pěstitelů, kteří pracují s agrochemikáliemi.

Snaží se také o podporu a udržování vysoké biologické rozmanitosti v ekosystému sadů a jejich okolí, chránit a podporovat dlouhodobou úrodnost půdy a minimalizovat znečišťování vody, půdy a vzduchu. [15]

4 Praktická část

V praktické části je nejprve charakterizována Lužanská zemědělská a.s., poté je tento podnik podroben finanční analýze pomocí metod, které jsou popsány v metodice.

4.1 Charakteristika společnosti

Název:	Lužanská zemědělská a.s.
Datum zápisu:	1. července 1996
Sídlo:	č. p. 197, 507 06 Lužany
Spisová značka:	B 1499 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové
Identifikační číslo:	252 53 042
Právní forma:	Akciová společnost
Základní kapitál:	162 109 000,- Kč
Počet zaměstnanců:	88 přepočtených zaměstnanců, z toho 3 řídící pracovníky
Hlavní předmět podnikání:	Zemědělská výroba

Historie a vývoj společnosti

K 30. 12. 1992 vystoupilo z původního ZDV Úlibice (Zemědělského družstva vlastníků) 90 % majitelů vkladů s výší majetku 95 mil. Kč z transformace. K 1. 1. 1993 založili tito majitelé ZOD Úlibice (Zemědělské obchodní družstvo) a převedli do nově vzniklého družstva své majetkové vklady.

O 6 let později 1. 7. 1996 založilo ZOD akciovou společnost Lužanská zemědělská a.s. a začalo vydávat kmenové akcie na jméno v listinné podobě v hodnotách 1 000 Kč, 10 000 Kč a 100 000 Kč. Při převodu byl majetek přeceněn na 160 mil. Kč tržní hodnoty tehdejšího zapisovaného jmění. Hlavním předmětem podnikání společnosti Lužanská zemědělská a. s. je zemědělská výroba.

Vedení společnosti

Předseda představenstva: Ing. Josef Zmatlík

Místopředseda představenstva: Ing. Otto Köstinger

Člen představenstva: Josef Holý

Za představenstvo jedná navenek jménem společnosti a společnost zavazuje představenstvo, a to buď předseda představenstva samostatně, nebo nejméně dva členové představenstva společně.

Předseda dozorčí rady: Přemysl Roudný

Místopředseda dozorčí rady: Václav Luks

Členové dozorčí rady: Ing. Josef Knap

Ing. Martina Flečková

Ing. Milan Krátký

Ing. Valentina Šmejdová

Ivan Matějka

Miloš Slívko

Marie Srbová

Akcie

Základní kapitál společnosti Lužanská zemědělská a.s. tvoří:

- 7 809 ks kmenových akcie na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 1000 Kč

- 5 720 ks kmenových akcie na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 10 000 Kč

- 971 ks kmenových akcie na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 100 000 Kč

Akcie jsou volně převoditelné toliko v případě dědického řízení a na jiného akcionáře do výše 5% základního kapitálu společnosti celkem po projednání dozorčí radou. V ostatních případech musí být převod akcií projednán a schválen dozorčí radou.

Pro vypracování charakteristiky společnosti Lužanská zemědělská a. s. byly použity zdroje poskytnuté podnikem.

Organizační struktura společnosti

Společnost uplatňuje odvětvovou organizační strukturu s následujícím členěním:

- Ovocnářství
 - středisko 100 Lužany
- Rostlinná výroba
 - středisko 011 Robousy
 - středisko 012 Lužany
- Živočišná výroba
 - středisko 025 Robousy
 - středisko 027 Úlibice
 - středisko 029 Kacákova Lhota
- Opravářenské dílny
 - střediska 310 Úlibice

4.2 Finanční analýza Lužanská zemědělská a.s.

4.2.1 Vertikální analýza aktiv

Tabulka 1: Vertikální analýza aktiv (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	212 682	208 017	234 157	238 788	240 912
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
DLOUHODOBÝ MAJETEK	132 984	133 785	142 060	141 285	144 455
	62,53%	64,31%	60,67%	59,17%	59,96%
Dlouhodobý nehmot. majetek	0	0	70	40	10
	0,00%	0,00%	0,03%	0,02%	0,004%
Dlouhodobý hmotný majetek	130 379	131 195	139 400	138 655	141 855
	61,30%	63,07%	59,53%	58,07%	58,88%
Dlouhodobý fin. majetek	2 605	2 590	2 590	2 590	2 590
	1,22%	1,25%	1,11%	1,08%	1,08%
OBĚŽNÁ AKTIVA	79 262	74 138	92 069	97 381	96 405
	37,27%	35,64%	39,32%	40,78%	40,02%
Zásoby	38 585	38 454	51 209	54 046	52 316
	18,14%	18,49%	21,87%	22,63%	21,72%
Dlouhodobé pohledávky	0	0	112	57	60
	0,00%	0,00%	0,05%	0,02%	0,02%
Krátkodobé pohledávky	24 273	21 296	23 305	19 468	28 517
	11,41%	10,24%	9,95%	8,15%	11,84%
Krátkodobý fin. majetek	16 404	14 388	17 443	23 810	15 512
	7,71%	6,92%	7,45%	9,97%	6,44%
OSTATNÍ AKTIVA	436	94	28	122	52
	0,21%	0,05%	0,01%	0,05%	0,02%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Z tabulky č. 1 je zřejmé, že největší podíl na celkových aktivech má dlouhodobý majetek a naopak nejmenší část zabírají ostatní aktiva. Z grafu lze také vyčíst, že vývoj jednotlivých aktiv v procentech je konstantní s minimálními změnami, přitom aktiva v peněžních hodnotách značně rostou (viz horizontální analýza aktiv). Celkový majetek se od roku 2009 s hodnotou 212 mil. Kč navýšil do roku 2013 na 240 mil. Kč.

Dlouhodobý majetek tvoří po celou dobu analyzovaného období 59 – 64 % podíl na celkových aktivech. Nejvyšší procentuální hodnota nabývá ve druhém roce období 64,31 %, přitom nejvyšší hodnota dlouhodobého majetku v Kč je v roce 2013 s hodnotou 144 mil. Kč. Hlavní část z dlouhodobého majetku má majetek hmotný, který má kolísavý

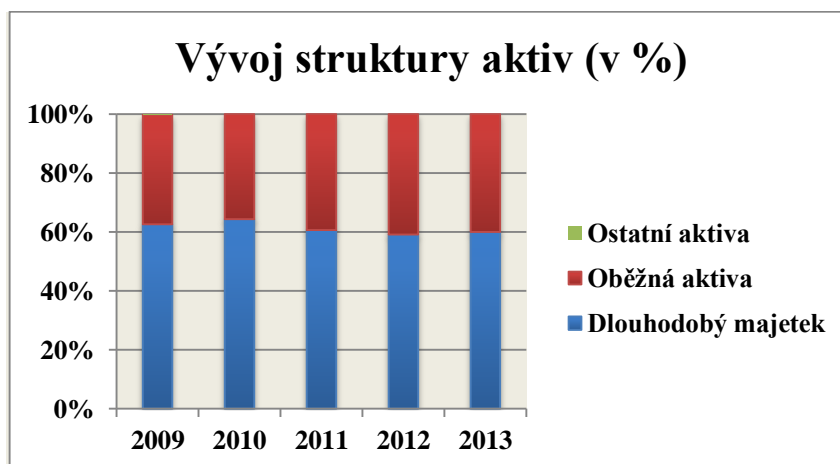
vývoj. V prvním roce podíl představuje 61,30 % a v posledním roce klesl na 58,88 % podíl z důvodu navýšení zásob. Paradoxně hodnota DHM v Kč roste s výjimkou roku 2012, kdy jeho hodnota klesla o necelých 750 tisíc Kč. Dlouhodobý finanční a nehmotný majetek tvoří minimální podíl na dlouhodobém majetku.

Oběžná aktiva, která společnost využívá méně než jeden rok, mají v průběhu 5 let 35 – 40 % podíl na celkových aktivech. Ve sledovaném období se oběžná aktiva celkově navýšila ze 79 mil. Kč na 96 mil. Kč.

Hlavní podíl (38 – 54 mil. Kč) na navýšení oběžných aktiv mají zásoby, které představují nejvyšší sumu krátkodobých aktiv. Společnost disponuje velkými sklady, a tudíž může čekat na optimální cenu pro prodej svých zemědělských výrobků. Nejedná se však o všechny výrobky, ale o ty, které nejsou k okamžité spotřebě. Největší část zásob zauímají řepka a pšenice. Pro uskladnění jablek podnik využívá speciální chladicí boxy a ULO (box s ochrannou atmosférou – vlivem dusíku např. jablka dále nedozrávají). Prodejem zásob společnost reguluje i hospodářský výsledek, aby neskončila na konci roku ve ztrátě. Neméně důležitou částí oběžných aktiv jsou krátkodobé pohledávky, které se podílejí na celkových aktivech v rozmezí 8 – 12 %. Dalším účtem oběžných aktiv je krátkodobý finanční majetek podílející se 6 – 9 % na celkových aktivech. Vysoký podíl na tomto majetku mají peníze na bankovních účtech (14 - 23 mil. Kč).

Ostatní aktiva (přechodné účty aktiv) mají mizivý podíl na celkových aktivech. Hodnota ostatních aktiv zaznamenala pokles ze 436 tisíc Kč na 52 tisíc Kč v průběhu 5 let.

Graf 1: Vývoj struktury aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování na základně výročních zpráv podniku

4.2.2 Vertikální analýza pasiv

Tabulka 2: Vertikální analýza pasiv (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	212 682	208 017	234 157	238 788	240 912
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
VLASTNÍ KAPITÁL	174 231	176 080	188 349	200 273	207 340
	81,92%	84,65%	80,44%	83,87%	86,06%
Základní kapitál	162 109	162 109	162 041	162 029	162 028
	76,22%	77,93%	69,20%	67,85%	67,26%
Kapitálové fondy	7 346	7 346	7 346	7 346	7 346
	3,45%	3,53%	3,14%	3,08%	3,05%
RF, NF a OF ze zisku	3 931	3 961	4 054	4 671	5 543
	1,85%	1,90%	1,73%	1,96%	2,30%
VH minulých let	239	814	2 571	8 791	19 856
	0,11%	0,39%	1,10%	3,68%	8,24%
VH účetního období	606	1 850	12 337	17 436	12 567
	0,28%	0,89%	5,27%	7,30%	5,22%
CIZÍ ZDROJE	38 451	31 937	45 808	38 515	33 572
	18,08%	15,35%	19,56%	16,13%	13,94%
Rezervy	6 975	1 654	0	0	0
	3,28%	0,80%	0,00%	0,00%	0,00%
Dlouhodobé závazky	12 652	12 592	12 677	12 851	12 744
	5,95%	6,05%	5,41%	5,38%	5,29%
Krátkodobé závazky	9 585	9 678	18 073	14 170	12 949
	4,51%	4,65%	7,72%	5,93%	5,37%
Bankovní úvěry	9 239	8 013	15 058	11 494	7 879
	4,34%	3,85%	6,43%	4,81%	3,27%
OSTATNÍ PASIVA	0	0	0	0	0
	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Z tabulky č. 2 lze konstatovat, že pasiva jsou tvořena z velké části vlastním kapitálem s podílem na celkových pasivech ve výši 80 – 86 %. Zbylá část pasiv jsou cizí zdroje, protože společnost v rozmezí let 2009 – 2013 nemá žádná ostatní pasiva.

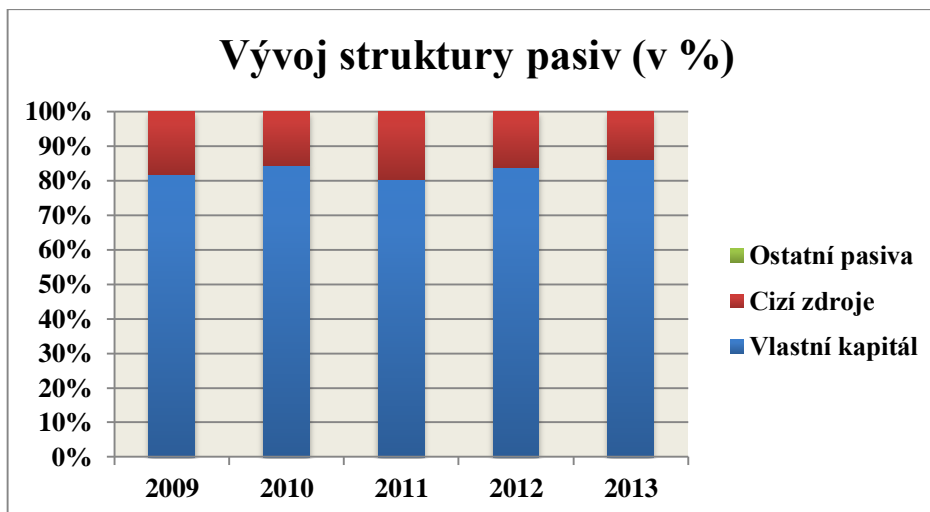
Vlastní kapitál je tvořen především základním kapitálem, jehož podíl na celkových pasivech činí 67 – 77 %. Kapitálové, rezervní, nedělitelné a ostatní fondy ze zisku tvoří podstatně menší část oproti základnímu kapitálu. Výsledky hospodaření minulých let (0,11 – 8,24 %) a běžného účetního období (0,28 – 5,22 %) z počátku analyzovaného období měly nepodstatný podíl na celkových pasivech, postupem se jejich podíl navyšoval z důvodu zvýšení tržních cen a dotací od EU. Hodnota výsledku hospodaření za účetní období v roce 2012 nabývala nejvyšší hodnoty 17,4 mil. Kč za celé období.

Hodnota cizích zdrojů představuje podíl na celkových pasivech ve výši 13 – 14 %, přitom velkou část zaujímají dlouhodobé závazky s každoroční hodnotou pohybující se okolo 12,5 mil. Kč (odložený daňový závazek). Vysoký podíl mají také krátkodobé závazky vzniklé z obchodních vztahů, které se nabývaly 4,5 – 7,2 % z celkového podílu. Lužanská zemědělská a.s. vyžívala i bankovní úvěry, které měly v roce 2011 nejvyšší částku 15 mil. Kč.

Ostatní pasiva mají po dobu nulové hodnoty, což je na první pohled pro zemědělský podnik netypické. Skutečnost je však taková, že podnik rozvahový účet „Ostatní pasiva“ účtuje do kategorie krátkodobých závazků pod položkou „Dohadné účty pasivní“. Hodnota tohoto účtu se pohybuje v rozmezí 139 – 278 tisíc Kč za sledované období. Shodou okolností společnost účtovala tímto způsobem pouze ve sledovaném období 2009 – 2013. Tento fakt byl schválen auditorskou společností.

Následující graf 2 sleduje vývoj struktury pasiv a na pohled je zřejmé, že vlastní kapitál značně převyšuje cizí zdroje.

Graf 2: Vývoj struktury pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

4.2.3 Horizontální analýza aktiv

Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv – absolutní (v tis. Kč) a relativní změna (%)

	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	3 147	-4 665	26 140	4 631	2 124
	1,50%	-2,19%	12,57%	1,98%	0,89%
DLOUHODOBÝ MAJETEK	8 301	801	8 275	-775	3 170
	6,66%	0,60%	6,19%	-0,55%	2,24%
Dlouhodobý nehmot. majetek	-	-	70	-30	-30
	-	-	100,00%	-42,86%	-75,00%
Dlouhodobý hmot. majetek	8 301	816	8 205	-745	3 200
	6,80%	0,63%	6,25%	-0,53%	2,31%
Dlouhodobý fin. majetek	0	-15	0	0	0
	0,00%	-0,58%	0,00%	0,00%	0,00%
OBĚŽNÁ AKTIVA	-4 227	-5 124	17 931	5 312	-976
	-5,06%	-6,46%	24,19%	5,77%	-1,00%
Zásoby	4 935	-131	12 755	2 837	-1 730
	14,67%	-0,34%	33,17%	5,54%	-3,20%
Dlouhodobé pohledávky	-	-	112	-55	3
	-	-	100,00%	-49,11%	5,26%
Krátkodobé pohledávky	-13 394	-2 977	2 009	-3 837	9 049
	-35,56%	-12,26%	9,43%	-16,46%	46,48%
Krátkodobý fin. majetek	4 232	-2 016	3 055	6 367	-8 298
	34,77%	-12,29%	21,23%	36,50%	-34,85%
OSTATNÍ AKTIVA	-927	-342	-66	94	-70
	-68,01%	-78,44%	-70,21%	335,71%	-57,38%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Pomocí tabulky č. 4, která vyhodnocuje relativní a absolutní změny položek zkrácené rozvahy aktiv, lze konstatovat, že celková aktiva mají rostoucí tendenci po dobu analyzovaného období kromě roku 2010, kdy se hodnota aktiv snížila oproti předešlému roku o 2,19 % (4,6 mil. Kč). Celkově se aktiva navýšila o 31,3 mil. Kč.

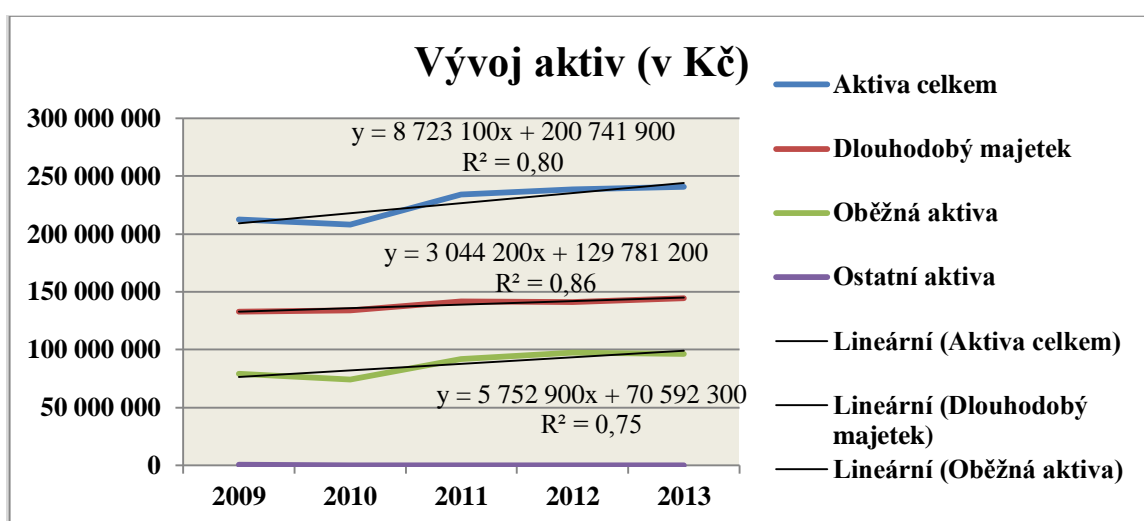
Dlouhodobý majetek hmotný má velký podíl na navýšení aktiv v letech 2009 a 2011. Jeho hodnota narostla v obou letech o cca 8,3 mil. Kč. Dlouhodobý majetek nehmotný zaznamenal 100 % nárůst hodnoty v roce 2011, kdy společnost nakoupila software v hodnotě 70 tis. Kč, následující roky ztrácel hodnotu vlivem odepisování.

Velké změny zaznamenala také oběžná aktiva. V prvních dvou letech klesala jejich hodnota díky splacení krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů. Třetí rok vykazoval

vysoké navýšení zásob o 12,7 mil. Kč, což představovalo 33,17 % změnu oproti předešlému roku. U krátkodobého finančního majetku lze zaznamenat kolísavý vývoj. Zásadní změna u této položky přišla na konci posledního roku, kdy klesl finanční majetek hlavně na bankovních účtech o 8,3 mil. Kč.

Vyhodnocení změn ostatních aktiv kalkuluje s řádem stovek tisíc korun. Klesající trend přerušil rok 2012, kdy ostatní aktiva zaznamenala růst o 94 tisíc Kč. Tento růst vytvořil nejvyšší procentuální změnu 335,71 % za celé období analyzovaných aktiv.

Graf 3: Vývoj aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Graf 3 sleduje vývoj položek aktiv v čase pomocí trendových funkcí. Celková aktiva jsou ovlivněna časem z 80 % a každoročně vykazují průměrně nárůst o 8,7 mil. Kč. Položky dlouhodobý majetek a oběžná aktiva v průběhu 5 let současně navyšují své hodnoty. Zatímco dlouhodobý majetek navýší svoji hodnotu přibližně o 3 mil. Kč ročně se silnou závislostí na čase 86 %, oběžná aktiva každým rokem podle analýzy trendových funkcí rostou o 5,8 mil. Kč, ale s menší závislostí 75 % na čase. Pro ostatní aktiva (časová rozlišení) nebyla vytvořena analýza trendové funkce z důvodu mizivého podílu na celkových aktivech.

4.2.4 Horizontální analýza pasiv

Tabulka 4: Horizontální analýza pasiv – absolutní (v tis. Kč) a relativní změna (%)

	2009	2010	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	3 147	-4 665	26 140	4 631	2 124
	1,50%	-2,19%	12,57%	1,98%	0,89%
VLASTNÍ KAPITÁL	607	1 849	12 269	11 924	7 067
	0,35%	1,06%	6,97%	6,33%	3,53%
Základní kapitál	0	0	-68	-12	-1
	0,00%	0,00%	-0,04%	-0,01%	-0,001%
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0
	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
RF, NF a OF ze zisku	167	30	93	617	872
	4,44%	0,76%	2,35%	15,22%	18,67%
VH minulých let	3 154	575	1 757	6 220	11 065
	91,80%	240,59%	215,85%	241,93%	125,87%
VH běž. účet. období	-2 714	1 244	10 487	5 099	-4 869
	-81,75%	205,28%	566,86%	41,33%	-27,92%
CIZÍ ZDROJE	2 550	-6 514	13 871	-7 293	-4 943
	7,10%	-16,94%	43,43%	-15,92%	-12,83%
Rezervy	0	-5 321	-1 654	-	-
	0,00%	-76,29%	-100,00%	-	-
Dlouhodobé závazky	-776	-60	85	174	-107
	-5,78%	-0,47%	0,68%	1,37%	-0,83%
Krátkodobé závazky	-1 701	93	8 395	-3 903	-1 221
	-15,07%	0,97%	86,74%	-21,60%	-8,62%
Bank. úvěry a výpomoci	5 027	-1 226	7 045	-3 564	-3 615
	119,35%	-13,27%	87,92%	-23,67%	-31,45%
OSTATNÍ PASIVA	-10	-	-	-	-
	-100,00%	-	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

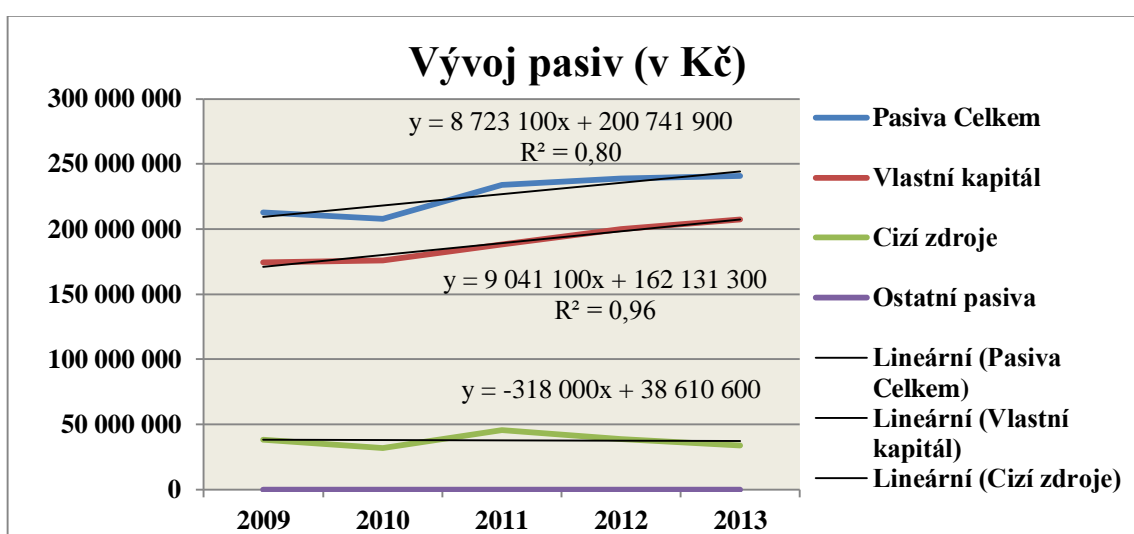
Po vypracování horizontální a vertikální analýzy rozvahy lze poznamenat, že pasiva kopírují vývoj aktiv, která po celé sledované období nabývají na své hodnotě kromě druhého roku. Tímto je splněna základní bilanční rovnice $AKTIVA = PASIVA$.

Ve sledovaném období nedošlo ke změně poměru mezi vlastním a cizím kapitálem. Vlastní kapitál vždy převyšuje cizí kapitál. Vlastní kapitál zaznamenal velkých změn v letech 2011 a 2012, kdy se podniku dařilo. Vlivem úspěšného období vzrostly položky výsledku hospodaření o vysoké hodnoty. V roce 2011 vykazoval podnik výsledek hospodaření běžného účetního období o 10,5 mil Kč více než předchozí rok. Procentuální

změna je vyčíslena na vysokých 566,86 %. Následující rok společnost navýšila výsledek hospodaření o 5 mil. Kč, poslední rok naopak snížila o 4,8 mil. Kč.

Cizí zdroje mají kolísavý vývoj oproti vlastnímu kapitálu. První a třetí rok rostou, ostatní období snižují svojí hodnotu. Společnost Lužanská zemědělská a.s. se zadlužila v roce 2011 z důvodu vysokých investic přesahujících 18 mil. Kč. Podnik tím navýšil svoje krátkodobé závazky o 8,4 mil. Kč (+86 %) i bankovní úvěry o 7 mil. Kč (+87 %). Následující období podnik své závazky splácel a tím se závazky snižovaly.

Graf 4: Vývoj pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Obdobně jako u vývoje aktiv bylo využito trendových funkcí pro znázornění vývoje pasiv v čase. Celková pasiva každoročně rostou průměrně o 8,7 mil. Kč se závislostí na čase 80% a vyplývá z toho, že vývoj aktiv a pasiv v čase se shoduje a tím je splněna bilanční rovnice. Vlastní zdroje průměrně rostou každoročně o 9 mil. Kč s velmi silnou závislostí na čase 96 %. Naopak cizí zdroje klesají každým rokem o 318 tisíc Kč.

4.2.5 Vertikální analýza zkráceného výkazu zisku a ztráty

Tabulka 5: Vertikální analýza výsledovky (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Celkové tržby	61 204	73 850	86 175	109 419	114 234
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Tržby za prodej zboží	65	625	197	860	58
	0,11%	0,85%	0,23%	0,79%	0,05%
Výkony	74 403	76 323	100 523	111 877	118 909
	121,57%	103,35%	116,65%	102,25%	104,09%
Tržby za výrobky a služby	61 139	73 225	85 978	108 559	114 175
	99,89%	99,15%	99,77%	99,21%	99,95%
Výkonová spotřeba	56 980	56 724	63 053	66 802	80 479
	93,10%	76,81%	73,17%	61,05%	70,45%
Přidaná hodnota	17 425	19 780	37 538	45 398	38 456
	28,47%	26,78%	43,56%	41,49%	33,66%
Provozní VH	349	2 743	15 612	22 160	15 740
	0,57%	3,71%	18,12%	20,25%	13,78%
Finanční VH	-557	-530	-490	-758	-364
	-0,91%	-0,72%	-0,57%	-0,69%	-0,32%
VH za běžnou činnost	606	1 850	12 337	17 436	12 567
	0,99%	2,51%	14,32%	15,94%	11,00%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv

Pro zpracování vertikální analýzy zkráceného výkazu zisku a ztráty byla vybrána jako 100% položka „Celkové tržby“, která zahrnuje tržby jak za prodej zboží, tak tržby za prodané výrobky a služby. Vertikální analýza výkazu informuje pouze o tom, jaká položka má určitý podíl na 100 % položce (celkové tržby).

Pokud jsou srovnávány tržby z prodeje zboží a tržby za prodané výrobky a služby, tak je patrné, že podíl tržeb za prodané zboží nepřesáhl 1% na celkových tržbách. To potvrzuje skutečnost, že zemědělská výroba je hlavním předmětem podnikání. Tržby za výrobky a služby představují každoročně zbylých 99%.

Výkony (102 – 121%) každým rokem přesahují hranici 100 % celkových tržeb a to z důvodu vysokých hodnot aktivace (např. vypěstovaný hrách, kukuřice a obilí se přimíchají do směsi krmiva, apod.) a nárůstu stavu zásob. Výkonová spotřeba se podílí na celkových tržbách 61 – 99 %. V prvním roce je podíl největší s 99 %, kdy měla společnost nevydařený hospodářský rok. Postupně tržby vlivem zvýšení tržních cen stoupaly a podíl

výkonové spotřeby klesal. Odečtením spotřeby od výkonů se vyčíslí přidaná hodnota, která nabývá nejvyšší částky v roce 2012 s 45 mil. Kč.

Z tabulky 5 je zřejmé, že v prvním roce je zisk 606 tis. Kč, ve výsledku je započtena odložená daň ve výši 775 tis. Kč. Finanční výsledek hospodaření představuje po celé období záporné hodnoty vlivem nákladových úroků. VH za běžnou činnost se v posledních 3 letech podílí na celkových tržbách 11 – 16 %.

4.2.6 Horizontální analýza zkráceného výkazu zisku a ztráty

Tabulka 6: Horizontální analýza výsledovky – absolutní (v tis. Kč) a relativní změna (%)

	2009	2010	2011	2012	2013
Celkové tržby	-28 617	12 646	12 325	23 244	4 815
	-31,86%	20,66%	16,69%	26,97%	4,40%
Výkony	-18 446	1 920	24 200	11 354	7 032
	-19,87%	2,58%	31,71%	11,29%	6,29%
Výkonová spotřeba	-7 315	-256	6 329	3 749	13 677
	-11,38%	-0,45%	11,16%	5,95%	20,47%
Přidaná hodnota	-11 152	2 355	17 758	7 860	-6 942
	-39,02%	13,52%	89,78%	20,94%	-15,29%
Provozní VH	-3 066	2 394	12 869	6 548	-6 420
	-89,78%	685,96%	469,16%	41,94%	-28,97%
Finanční VH	-340	27	40	-268	394
	156,68%	-4,85%	-7,55%	54,69%	-51,98%
VH za běžnou činnost	-2 714	1 244	10 487	5 099	-4 869
	-81,75%	205,28%	566,86%	41,33%	-27,92%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv

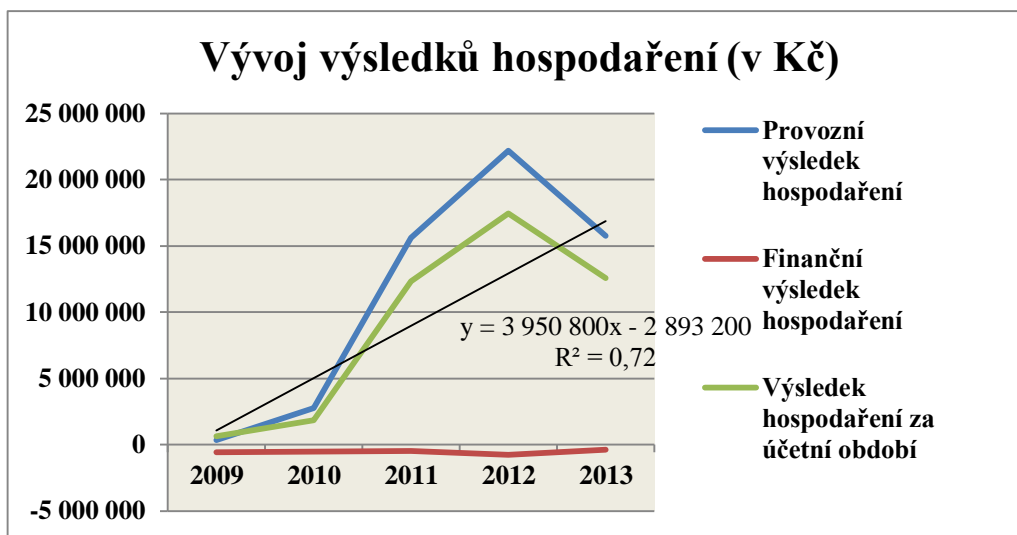
Tabulka 6 nabízí pohled na absolutní a relativní změny položek výkazu zisku a ztráty. V prvním roce vykazovaly celkové tržby pokles o 28 mil. Kč (-32 %), v dalších letech mají celkové tržby velmi pozitivní růst zvýšením tržních cen výrobků a služeb.

Výkony a výkonová spotřeba mají na začátku období pokles, poté jejich hodnota každoročně roste. To se nedá říct o přidané hodnotě a provozním výsledku hospodaření, jejichž hodnota na začátku také nabývají minusových hodnot, poté však vykazují po dobu 3 let značný nárůst, konec období přinesl opět pokles.

Výsledek hospodaření za běžnou činnost má střídavý vývoj, když v roce 2011 jeho hodnota představuje vysoký nárůst o 566 %, což způsobilo navýšení o 10,5 mil Kč.

Z grafu 5 je na pohled patrné, že finanční výsledek vlivem úrokových nákladů nabývá minusových hodnot. Provozní výsledek a výsledek za účetní období zaznamenal strmý růst v roce 2011. Výsledek za účetní období každoročně roste podle trendových funkcí průměrně o 3,9 mil. Kč.

Graf 5: Vývoj výsledků hospodaření

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

4.2.7 Poměrové ukazatele

V této části je využito poměrových ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti.

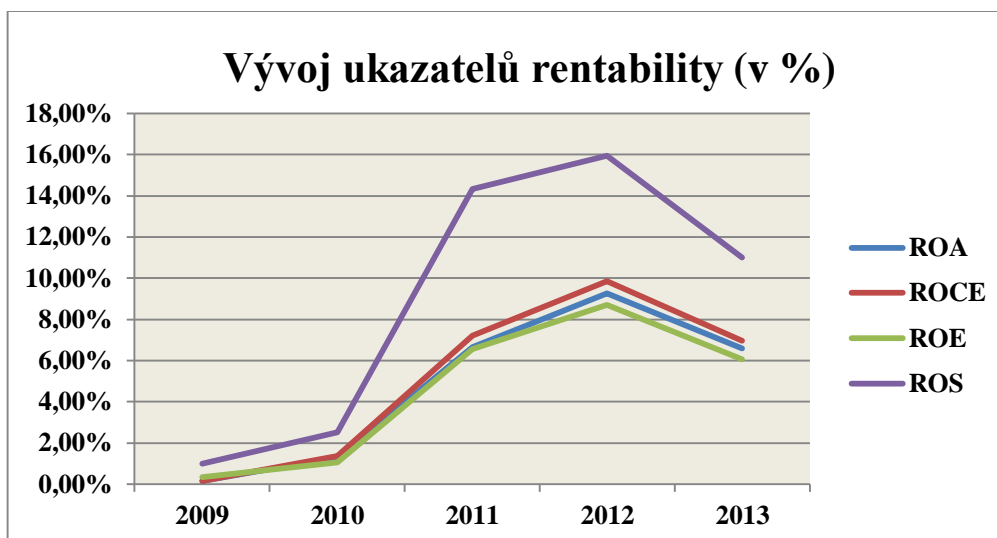
Rentabilita

Tabulka 7: Ukazatele rentability

	2009	2010	2011	2012	2013
ROA EBIT / AKTIVA	0,15%	1,31%	6,65%	9,27%	6,60%
ROCE EBIT / VK+REZ.+BÚV+DZ	0,15%	1,38%	7,21%	9,85%	6,97%
ROE Čistý zisk / VK	0,35%	1,05%	6,55%	8,71%	6,06%
ROS Čistý zisk / Tržby	0,99%	2,51%	14,32%	15,94%	11,00%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Graf 6: Vývoj ukazatelů rentability

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Ukazatele rentability po dobu 5 let kopírují vývoj výsledků hospodaření, kdy v prvních dvou letech jsou hodnoty velmi nízké. V prvním roce analyzovaného období nedosáhl žádný z ukazatelů ani 1 %, od roku 2011 lze zaregistrovat prudký nárůst z důvodu zvýšení tržních cen a dotací, tím zvýšení i výsledků hospodaření. V roce 2012 došlo opět k navýšení hodnot ukazatelů, na konci období výše ukazatelů klesala.

Pro výpočet hodnot ROA byl zvolen vzorec $EBIT / AKTIVA$, který se považuje za hlavní měřítko rentability celkových zdrojů investovaných do podnikání. Nejnižší výsledek ROA je vyčíslen v prvním roce s hodnotou 0,15%. Nejvyšší hodnota ukazatele nabývá v roce 2012 s 9,27%. Lze konstatovat, že každá 1 Kč použitých zdrojů v roce 2012 vydělala podniku 0,0927 Kč.

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE) je vyčíslena vzorcem $EBIT / (Vlastní\ kapitál + Rezervy + Dlouhodobé\ závazky + Bankovní\ úvěry\ dlouhodobé)$. Ukazatel ROCE označuje výnosnost dlouhodobého investovaného kapitálu. Tento ukazatel má velmi podobné výsledky jako předchozí ukazatel ROA. Na začátku období vykazuje minimální hodnotu 0,15% a v předposledním roce maximální hodnotu 9,85%.

Ukazatel $ROE = \text{čistý zisk} / \text{vlastní kapitál}$ hodnotí pouze rentabilitu kapitálu, který vložili akcionáři podniku. Ukazatel ROE má obdobné výsledky jako ROA a ROCE.

Rentabilita tržeb (čistý zisk / tržby) měří podíl čistého zisku, který připadá na 1 Kč tržeb. Ukazatel vykazuje oproti ostatním ukazatelům rentability odlišné výsledky. Jeho výsledky jsou značně vyšší, především ve vydařeném roce 2015 s hodnotou 15,94%. První rok byl výsledek klasicky nejnižší s výsledkem 0,99 %.

Aktivita

Tabulka 8: Ukazatele aktivity

	2009	2010	2011	2012	2013
Obrat aktiv	0,29	0,36	0,37	0,46	0,47
Obrat zásob	1,59	1,92	1,68	2,02	2,18
Doba obratu aktiv	1268,36	1028,11	991,79	796,55	769,76
Doba obratu zásob	230,11	190,06	216,90	180,29	167,16
Doba splatnosti pohledávek	144,76	105,25	99,18	65,13	91,31
Doba splatnosti krátkodobých závazků	57,16	47,83	76,55	47,27	41,37

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

U rychlosti obratu (počet obrátek) je snahou mít výsledek co nejvyšší, naopak doba obratu (ve dnech) by měla vykazovat co nejkratší časový úsek.

U položky aktiv se toto doporučení nedaří dodržet. Obraty aktiv vykazují nízké hodnoty od 0,29 – 0,47. Nesplňují minimální hodnotu 1, což znamená, že se aktiva neobráčí do 1 roku. Ve společnosti Lužanská zemědělská a.s. se po dobu analyzovaného období obrátí aktiva nejrychleji v roce 2013 za 769,76 dnů.

U zásob je splněna doporučená minimální hodnota 1. Nejvyšší rychlost obratu zásob je zaznamenána v posledním roce, kdy se podniku obrátí zásoby 2,18x (167 dnů). Výsledky doby obratu zásob představují vysoké hodnoty 167 – 230 dnů po dobu 5 let, což je způsobeno především sezonním charakterem výroby.

Doba splatnosti vyhodnocuje, kolik dní trvá, než jsou pohledávky převedeny na peníze (inkasovány). U společnosti Lužanská zemědělská a.s. představují výsledky tohoto ukazatele vysoké hodnoty. Nejdéle čekala společnost na splacení pohledávek 144 dnů, naopak nejkratší doba je vyhodnocena v roce 2012 na 65 dnů

Doba splatnosti krátkodobých závazků se pohybuje mezi 41 – 76 dny za celé období. Je zřejmé, že společnost splatí své závazky dříve, než inkasuje peněžní prostředky od svých odběratelů, což je rizikové.

Likvidita

Tabulka 9: Ukazatele likvidity

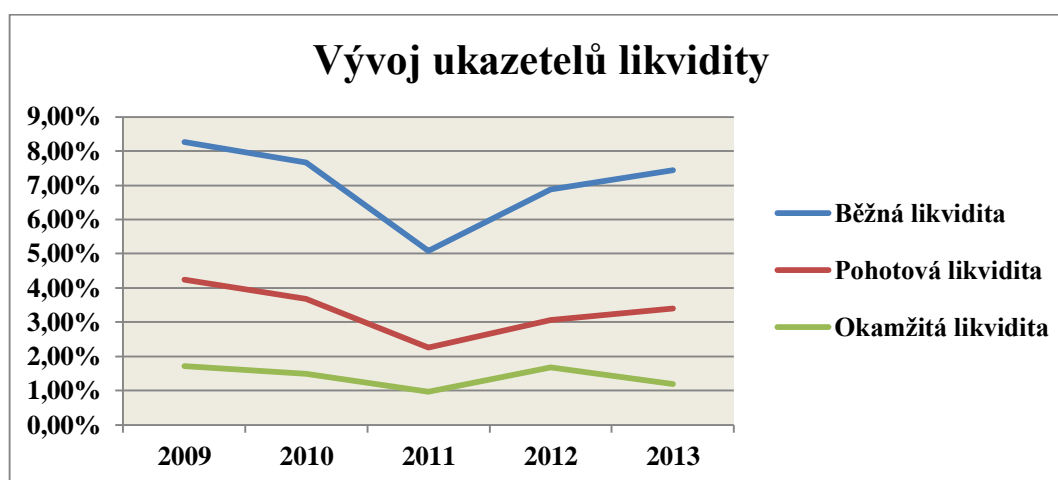
	2009	2010	2011	2012	2013
Běžná likvidita	8,27	7,66	5,09	6,87	7,44
Pohotová likvidita	4,24	3,69	2,26	3,06	3,40
Okamžitá likvidita	1,71	1,49	0,97	1,68	1,20

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Likviditou podniku se chápá schopnost dostát svým krátkodobým závazkům. Pro vyjádření likvidity se používají tři typy ukazatelů a to běžná, pohotová a okamžitá likvidita. Graf znázorňuje v prvních 3 letech pokles ukazatelů, následně likvidita roste do konce období kromě okamžité likvidity, která vykazuje pokles.

Prvním stupněm likvidity je okamžitá likvidita pracující s krátkodobým finančním majetkem. Podnik doporučení 0,2 – 0,5 nesplňuje v žádném období. Výsledky okamžité likvidity v tabulce č. 9 převyšují toto doporučení s hodnotami 0,97 – 1,71. Pohotová likvidita pracuje s doporučenými hodnotami 0,7 – 1,2 a ve vzorci jsou oběžná aktiva snížena o zásoby. Pohotová likvidita nabývá vysokých hodnot 2,26 – 4,24. Běžná likvidita vykazuje vysoké výsledky 5,09 – 8,27 oproti doporučení 1,5 – 2,5. Nejvyšší hodnota 8,27 na začátku období znamená, že 1 Kč krátkodobých závazků je kryta 8,27 Kč oběžných aktiv. Vysoké výsledky ukazatelů likvidity pro podnik znamenají neefektivní vázanost finančních prostředků v oběžných aktivech.

Graf 7: Vývoj ukazatelů likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

4.2.7.1 Zadluženost

Tabulka 10: Ukazatele zadluženosti

	2009	2010	2011	2012	2013
Celková zadluženost Cizí kapitál / Aktiva	18,00%	15,00%	20,00%	16,00%	14,00%
Koeficient zadluženosti Cizí kapitál / Vlastní kapitál	22,07%	18,14%	24,32%	19,23%	16,19%
Úrokové krytí EBIT / Úroky	0,60	5,56	34,02	30,36	30,68

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Z tabulky ukazatelů zadluženosti je zřejmé, že společnost má nízké zadlužení. Podíl cizího kapitálu v aktivech činí na začátku období 18 %, který následně klesl na 14 % v posledním roce.

Výsledky koeficientu zadluženosti vypovídají o tom, že cizí zdroje nepřevyšují vlastní kapitál (viz vertikální analýza pasiv). Výše cizího kapitálu v poměru s vlastním kapitálem nepřesáhla hranici 25 %.

Úrokové krytí vyhodnocuje, kolikrát převyšuje EBIT úroky. Začátkem analyzovaného období nabývá výsledek hodnoty 0,60. To znamená, že podnik není schopen zaplatit nákladové úroky z poskytnutých úvěrů svým ziskem před zdaněním a úroky. Následující rok je pozitivnější, kdy zisk převyšuje úroky 5,56 x. Od roku 2012 se výsledek úrokového krytí pohybuje v rozmezí 30 – 34.

4.2.8 Bilanční pravidla

Zlaté pravidlo financování

Tabulka 11: Zlaté pravidlo financování (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Dlouhodobý majetek	132 984	133 785	142 060	141 285	144 455
Dlouhodobé zdroje	203 097	198 339	216 084	224 618	227 963
Převaha zdrojů	70 113	64 554	74 024	83 333	83 508

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Zlaté bilanční pravidlo, první z tzv. bilančních pravidel, je splněno za podmínky, že dlouhodobé zdroje převyšují dlouhodobý majetek. Do dlouhodobých zdrojů patří vlastní kapitál, rezervy, dlouhodobé závazky a dlouhodobé bankovní úvěry. Převaha zdrojů je značná po celé sledované období. Nejvyšší převaha zdrojů je posledních v dvou obdobích,

kdy zdroje převyšují majetek zhruba o 83 mil. Kč. Společnost financuje dlouhodobý majetek dlouhodobými zdroji, nepotřebuje k jejich financování krátkodobé závazky.

Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Tabulka 12: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Vlastní kapitál	174 231	176 080	188 349	200 273	207 340
Cizí kapitál	38 451	31 937	45 808	38 515	33 572
Převaha vlastního kapitálu	135 780	144 143	142 541	161 758	173 768

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Zlaté pravidlo vyrovnání rizika doporučuje, aby poměr mezi vlastním a cizím kapitálem byl maximálně v poměru 1:1, vlastní kapitál by měl spíše převažovat. Pravidlo je porušeno po celé období, protože vlastní kapitál společnosti sice převažuje cizí kapitál po celé období, ale s velkou převahou v rozmezí 135 – 173 mil. Kč.

Zlaté pari pravidlo

Tabulka 13: Zlaté pari pravidlo (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Dlouhodobý majetek	132 984	133 785	142 060	141 285	144 455
Vlastní kapitál	174 231	176 080	188 349	200 273	207 340
Převaha vlastního kapitálu	41 247	42 295	46 289	58 988	62 885

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Po celé období vlastní kapitál značně převyšuje dlouhodobý majetek v rozmezí 41 – 62 mil. Kč. Jedná se o situaci, kdy je podnik překapitalizován. To znamená, že vlastní kapitál se podílí nejen na krytí dlouhodobého majetku, ale financuje se jím i krátkodobý majetek.

Zlaté růstové pravidlo

Tabulka 14: : Zlaté poměrové pravidlo (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Investice celkem	13 857	7 135	18 743	18 085	8 707
Tempo růstu investic		-48,51%	262,67 %	-3,51 %	-51,85 %
Tržby celkem	61 204	73 850	86 175	109 419	114 234
Tempo růstu tržeb		20,66 %	16,69 %	26,97 %	4,40 %
Plnění		ANO	NE	ANO	ANO

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Posledním bilančním pravidlem je zlaté poměrové pravidlo, které říká, že tempo růstu investic v podniku by nemělo přesahovat tempo růstu tržeb. Toto pravidlo je porušeno v roce 2011, kdy tempo růstu investic představovalo vysokých 262,67 %, zatímco tempo růstu tržeb mělo 16,69 %. V ostatních letech společnost poměrové pravidlo splňuje vlivem zvýšení tržeb a naopak snížením investic.

4.2.9 Analýza pracovního kapitálu

Tabulka 15: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč)

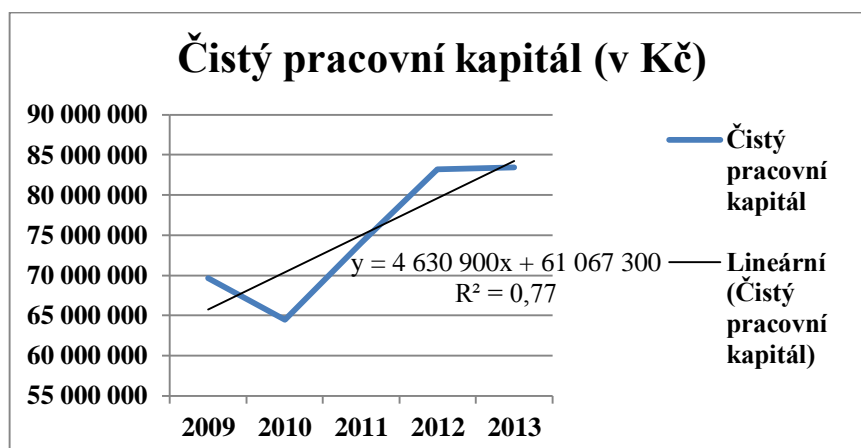
	2009	2010	2011	2012	2013
Oběžná aktiva	79 262	74 138	92 069	97 381	96 405
+ Zásoby	38 585	38 454	51 209	54 046	52 316
+ Krátkodobé pohledávky	24 273	21 296	23 305	19 468	28 517
+ Finanční majetek	16 404	14 388	17 443	23 810	15 512
- Krátkodobé závazky	9 585	9 678	18 073	14 170	12 949
= Čistý pracovní kapitál	69 677	64 460	73 884	83 154	83 394

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Tabulka 14 informuje o tom, že výše čistého pracovního kapitálu nabývá vysokých hodnot v řádu milionů Kč. Pracovní kapitál se navýšil z počátečních 69,6 mil. Kč na konečných 83,4 mil. Kč. Výše čistého pracovního kapitálu představuje bezproblémové zajišťování běžného provozu, ale na druhou stranu společnost nevyužívá účelně volné prostředky ke svému rozvoji.

Následující graf 8 sleduje vývoj čistého pracovního kapitálu, jeho hodnota každoročně roste podle trendové funkce přibližně o 4,6 mil. Kč a je závislá na čase ze 77 %.

Graf 8: Čistý pracovní kapitál

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

4.2.10 Porovnání s jiným podnikem

V této části je Lužanská zemědělská, a. s. porovnávána s A G R O Žlunice, a. s. pomocí poměrových ukazatelů. Společnost A G R O Žlunice, a. s. sídlí nedaleko od Lužanského podniku a jejím hlavním předmětem podnikání je také zemědělská výroba.

Ukazatele rentability

Tabulka 16: Rentabilita aktiv

ROA EBIT / AKTIVA	2009	2010	2011	2012	2013
Lužanská zemědělská, a. s.	0,15%	1,31%	6,65%	9,27%	6,60%
A G R O ŽLUNICE, a.s.	2,20%	4,51%	10,35%	11,64%	4,13

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv

Tabulka 15 vypovídá o tom, že po celé období má společnost A G R O Žlunice, a. s. vyšší rentabilitu aktiv kromě posledního roku, kdy zaostává o 2,47 %. Od prvního roku každoročně tato rentabilita roste u obou podniků s výjimkou posledního roku, když výsledky zaznamenaly pokles.

Tabulka 17: Rentabilita tržeb

ROS Čistý zisk / Tržby	2009	2010	2011	2012	2013
Lužanská zemědělská, a. s.	0,99%	2,51%	14,32%	15,94%	11,00%
A G R O ŽLUNICE, a.s.	1,58%	5,17%	12,74%	13,11%	3,95%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv

Tabulka 16 znázorňuje růst výnosnosti tržeb do roku 2012 u obou společností, poslední rok přinesl u Lužanské zemědělské pokles o necelých 5 %, zatímco u podniku ze Žlunic 9 %. První dva roky vyzněly lépe pro společnost A G R O Žlunice, zbylé tři roky převyšuje výnosnost tržeb u Lužanského podniku.

Ukazatele aktivity

Tabulka 18: Doba splatnosti pohledávek

Doba splatnosti pohledávek (Pohledávky / Tržby) x 365	2009	2010	2011	2012	2013
Lužanská zemědělská a.s.	144,76	105,25	99,18	65,13	91,31
A G R O ŽLUNICE, a.s.	78,85	65,04	96,51	94,38	117,85

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv

Podle tabulky 17 inkasuje společnost A G R O Žlunice peněžní prostředky od odběratelů dříve v prvních 3 letech. Rok 2012 a 2013 je pozitivnější pro Lužanskou společnost, když odběratele splatí své závazky v rozmezí 26,54 – 29,25 dnů rychleji.

Tabulka 19: Doba splatnosti krátkodobých závazků

Doba splatnosti krátkodobých závazků (Závazky / Tržby) x 365	2009	2010	2011	2012	2013
Lužanská zemědělská a.s.	57,16	47,83	76,55	47,27	41,37
A G R O ŽLUNICE, a.s.	110,39	80,75	72,45	75,77	106,07

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv

Tabulka 18 poskytuje informace o tom, za jakou dobu jsou společnosti schopny splácet své krátkodobé závazky. Lužanská zemědělská a. s. je spolehlivějším plátcem s dobou splácení od 41 do 76 dnů za období 5 let.

Právě v roce 2011 mělo A G R O Žlunice průměrnou dobu splácení svých závazků 72 dnů, tedy o 4 dny méně než Lužanská společnost. V tomto roce podnik z Lužan investoval vysoké peněžní prostředky a tím prodloužil i dobu splácení závazků.

Ukazatele likvidity

Tabulka 20: Ukazatele likvidity

Běžná likvidita	2009	2010	2011	2012	2013
Lužanská zemědělská, a. s.	8,27	7,66	5,09	6,87	7,44
A G R O ŽLUNICE, a.s.	2,34	2,42	3,15	2,57	2,01
Pohotová likvidita					
Lužanská zemědělská a.s.	4,24	3,69	2,26	3,06	3,4
A G R O ŽLUNICE, a.s.	0,88	0,86	1,37	1,25	1,14
Okamžitá likvidita					
Lužanská zemědělská a.s.	1,71	1,49	0,97	1,68	1,2
A G R O ŽLUNICE, a.s.	0,16	0,06	0,03	0,01	0,03

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv

Jak bylo řečeno, společnost Lužanská zemědělská a. s. má problémy se všemi stupni likvidity a jejich hodnoty převyšují rámec doporučených hodnot. A G R O Žlunice a.s. se daří v oblasti běžné a pohotové likvidity, splňuje doporučené hodnoty kromě roku 2011, když běžná likvidita činila 3,15 a pohotová 2,26. Naopak společnost má problémy s okamžitou likviditou, která nabývá po celé období nižších hodnot než doporučených.

Znamená to, že nemá dostatek finančních prostředků pro splacení svých krátkodobých závazků, což je velmi rizikové.

Ukazatele zadluženosti

Tabulka 21: Úrokové krytí

Úrokové krytí EBIT / Úroky	2009	2010	2011	2012	2013
Lužanská zemědělská a.s.	0,60	5,26	34,02	30,36	30,68
A G R O ŽLUNICE, a.s.	2,21	4,58	9,38	12,40	3,97

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv

V oblasti úrokového krytí si vede lépe společnost Lužanská zemědělská kromě roku 2009, když nebyla schopna svým ziskem před zdaněním a úroky zaplatit nákladové úroky z poskytnutých úvěrů. Značná převaha úrokového krytí je v období 2011 – 2013 s hodnotami 30,36 – 34,02, zatímco hodnoty u společnosti A G R O Žlunice se pohybovaly v rozmezí 3,97 – 12,40.

Tabulka 22: Celková zadluženost

Celková zadluženost Cizí kapitál / Aktiva	2009	2010	2011	2012	2013
Lužanská zemědělská a.s.	18,08%	15,35%	19,56%	16,13%	13,94%
A G R O ŽLUNICE, a.s.	36,30%	30,36%	35,22%	38,00%	45,36%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv

Společnost A G R O Žlunice, a. s. je podstatně více zadlužená oproti Lužanské zemědělské. Cizí kapitál představuje v období 2009 – 2012 zadlužení od 30 do 38 %. Posledním rokem A G R O Žlunice navýšilo cizí zdroje na 45 %. Zadlužení Lužanského podniku je v rozmezí 13 – 19 %.

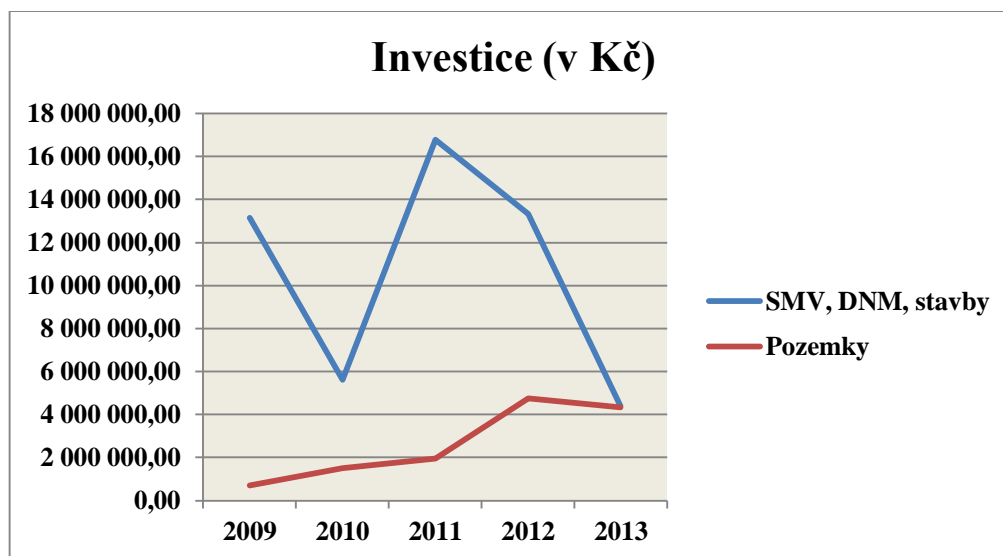
4.3 Investice

Tabulka 23: Celkové investice (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
SMV, DNM, stavby	13 153	5 625	16 780	13 318	4 382
Pozemky	704	1 510	1 963	4 767	4 325
Celkem	13 857	7 135	18 743	18 085	8 707

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

Graf 9: Celkové investice

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých podnikem

Společnost Lužanská zemědělská a.s. každý rok investuje do nového majetku finanční prostředky v řádu milionů Kč. Nejvyšší investice lze zaznamenat v letech 2011 a 2012, kdy společnost investovala více než 18 mil. Kč.

Každoročně společnost skupuje pozemky ke své rostlinné výrobě od původních majitelů. Tito majitelé pronajímali podniku své zemědělské pozemky a postupem času se rozhodli pro prodej. Pokud společnost disponuje dostatkem finančních prostředků, neváhá pozemky koupit, protože pozemky mohou skoupit cizí fyzické či právnické osoby. Těmto osobám by společnost musela platit pravděpodobně zvýšené nájemné a to se do budoucna nevyplatí. V nejhorším případě pro společnost si nový majitel obhospodařuje pozemek sám a podniku tím pro hospodaření půda ubývá.

Následující tabulka znázorňuje vybrané položky investic za období 2009 – 2013.

Tabulka 24: Vybrané investice (v Kč)

Rok	Položka	Cena
2009	Sklízecí mlátička CLASS LEXION	3 000 000
	Manipulátor JCB	755 000
	Zpevněná plocha - kravín Kacákov Lhota	1 697 000
	Betonáže - kravín Kacáková Lhota	2 282 000
	Dojírna	3 373 000
	Chladicí tank na mléko	1 111 000
2010	Kukuřičný adaptér CLASS	400 000
	Traktor CASE IH PUMA 210 (úvěr)	2 050 000
	Traktor CASE JX 70 (starší)	750 000
2011	Secí stroj ACCORD	872 000
	Hala Úlibice	5 850 000
	Kombinátor SIMBA DTX 300	588 000
	Traktor CASE IH MAGNUM 280	2 860 000
	SIMBA - závěsné zařízení na zpracování půdy	2 080 000
2012	Pásový traktor CASE	6 810 000
	Kompaktor Strom Export SE 12000	1 200 000
	Traktor CASE 140	1 000 000
	Rozmetadlo Jeantil EVR 16-12	852 000
2013	Podmítač Swifterdisc XE 10000	1 400 000
	Traktor CASE	2 190 000

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých podnikem

5 Závěr

Výsledky horizontální a vertikální analýzy aktiv poukazují, že se na celkových aktivech podílí za celé sledované období z 59 – 64 % dlouhodobý majetek a z 35 – 40 % oběžná aktiva, ostatní aktiva mají mizivý podíl. Vlivem investic do dlouhodobého hmotného majetku a zvýšením zásob narostla celková aktiva o vysokých 38 mil. Kč na 240 mil. Kč za sledované období.

U struktury pasiv po dobu 5 let značně převažuje vlastní kapitál nad cizím. Vlastní kapitál každoročně navýšil svoji hodnotu průměrně o 8,7 mil. Kč, zatímco cizí kapitál klesal každoročně zhruba o 318 tisíc Kč podle trendových funkcí. Na konci období nabývaly vlastní zdroje hodnoty 207 mil. Kč (86 %) a cizí kapitál 33,5 mil Kč (14 %). Společnost nevyužívá dostatečně cizích zdrojů, které jsou levnější než vlastní kapitál vlivem odečtení úroků ze základu daně, proto by měl podnik provést analýzu těchto zdrojů a vyvodit závěr, zda je současná struktura kapitálů vyhovující.

Tržby za prodané výrobky a služby pozitivně rostou každým rokem, když v posledním roce společnost tržila vysokých 114 mil. Kč vlivem zvýšení tržních cen. Z vysokých zisků společnost investovala do zmiňovaného dlouhodobého majetku. Finanční výsledek hospodaření nabývá každým rokem minusových hodnot vlivem nákladových úroků.

Ukazatele rentability začátkem období představují minimální hodnoty, které nedosáhly ani 1 %. Následující rok zaznamenaly výsledky mírný nárůst a od roku 2011 narostla výnosnost všech ukazatelů značně nahoru. Rentabilita investovaného kapitálu, vlastního kapitálu a aktiv mají po celé období velmi podobné výsledky, na rozdíl od rentability tržeb (0,99 - 15,96 %), která převyšuje ostatní ukazatele.

Doba obratu aktiv a zásob se oproti začátku období k poslednímu roku snížila, když se doba obratu aktiv zkrátila z 1268 na 770 dní a doba obratu zásob z 230 na 167 dní. Doba splatnosti pohledávek od odběratelů převyšuje každoročně dobu splatnosti krátkodobých závazků, což je pro podnik rizikové. Podnik by měl tuto situaci řešit a vyvarovat se zbytečným komplikacím.

Výsledky ukazatelů likvidity se pohybují vysoko nad rámec doporučených hodnot po celé období. S tím souvisí i výsledky čistého pracovního kapitálu, který nabývá vysokých

hodnot přesahujících 64 mil. Kč. Společnost se nechová ekonomicky a nevyužívá efektivně finanční prostředky, které má v oběžných aktivech. Na této slabině by měla společnost zapracovat a s penězi účelně hospodařit.

Podnik hospodaří s nízkým podílem cizího kapitálu na celkových aktivech a vlastním kapitálu. Výsledek před zdaněním a úroky kromě prvního roku kryje bezpečně úvěrové úroky. Při analýze bilančních pravidel bylo zjištěno, že vlastní kapitál výrazně převyšuje dlouhodobý majetek, čímž způsobuje překapitalizování, a podnik financuje část oběžných aktiv vlastním kapitálem.

V porovnání s konkurenčním podnikem A G R O Žlunice má problémy Lužanská zemědělská a. s. se zmiňovanou likviditou, naopak je spolehlivějším plátcem svých krátkodobých závazků. A G R O Žlunice dříve inkasuje peníze od svých odběratelů v prvních 3 letech, zbytek analyzovaného období je na tom lépe Lužanská společnost.

Podle zmíněných výsledků lze usoudit, že se analyzovaná akciová společnost Lužanská zemědělská nachází v dobré finanční situaci, a pokud bude pokračovat v trendu posledních třech období, očekává ji pozitivní vývoj.

6 Seznam zdrojů

[1] GRÜNWARD, Rolf a HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2009, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

[2] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

[3] MRKVIČKA, Josef a KOLÁŘ, Pavel. *Finanční analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006, 228 s. ISBN 80-735-7219-2.

[4] KISLINGEROVÁ, Eva a HNILICA, Jiří. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

[5] KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, 714 s. ISBN 80-717-9802-9.

[6] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada, 2011, 143 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.

[7] BUSINESSVIZE. *Modla finančních ředitelů jménem pracovní kapitál*. [online]. © 2010-2011 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.businessvize.cz/financni-analyza/mene-zname-financni-ukazatele>

[8] BUSINESSVIZE. *Čtyři pravidla, která ochrání vaše finance* [online]. © 2010-2011 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.businessvize.cz/financni-rizeni/ctyri-pravidla-ktera-ochrani-vase-finance>

[9] RŮČKOVÁ, Petra a ROUBÍČKOVÁ, Michaela. *Finanční management*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, 290 s. ISBN 978-80-247-4047-8.

- [10] SLAVÍK, Jakub. *Finanční průvodce nefinančního manažera: jak se rychle zorientovat v podnikových a projektových financích*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013, 175 s. ISBN 978-80-247-4593-0.
- [11] KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [12] SYNEK, Miloslav. *Podniková ekonomika*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 479 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-717-9736-7.
- [13] KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2001, 367 s. ISBN 80-7179-529-1.
- [14] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetnictví podnikatelů po vstupu do Evropské unie*. 1 vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, 273 s. ISBN 80-7179-859-2.
- [15] LUDVÍK, Václav a kol. *Metodika pro integrované systémy pěstování ovoce: závazná metodika pro členy SISPO v České republice: platná od roku 2011*. Holovousy: Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy, 2011, 141 s. ISBN 978-80-87030-19-6.
- [16] GEBELTOVÁ, Zdeňka, PLETICHOVÁ, Dobroslava a ŘEZBOVÁ, Helena. *Quantification of Changes in the State of the CR Agricultural Land Fund from 2001-2013* [online]. Faculty of Economics and Management, Czech University of Life Sciences in Prague, 2014 [cit. 2015-03-08]. ISSN 1804 - 1930. Dostupné z: http://online.agris.cz.infozdroje.czu.cz/files/2014/agris_online_2014_3_gebeltova_pletichova.pdf

7 Seznam příloh

7.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Vertikální analýza aktiv (v tis. Kč).....	31
Tabulka 2: Vertikální analýza pasiv (v tis. Kč)	33
Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv – absolutní (v tis. Kč) a relativní změna (%).....	35
Tabulka 4: Horizontální analýza pasiv – absolutní (v tis. Kč) a relativní změna (%)	37
Tabulka 5: Vertikální analýza výsledovky (v tis. Kč).....	39
Tabulka 6: Horizontální analýza výsledovky – absolutní (v tis. Kč) a relativní změna (%).....	40
Tabulka 7: Ukazatele rentability	41
Tabulka 8: Ukazatele aktivity	43
Tabulka 9: Ukazatele likvidity.....	44
Tabulka 10: Ukazatele zadluženosti.....	45
Tabulka 11: Zlaté pravidlo financování (v tis. Kč)	45
Tabulka 12: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika (v tis. Kč).....	46
Tabulka 13: Zlaté pari pravidlo (v tis. Kč)	46
Tabulka 14: : Zlaté poměrové pravidlo (v tis. Kč).....	46
Tabulka 15: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč).....	47
Tabulka 16: Rentabilita aktiv.....	48
Tabulka 17: Rentabilita tržeb.....	48
Tabulka 18: Doba splatnosti pohledávek.....	48
Tabulka 19: Doba splatnosti krátkodobých závazků.....	49
Tabulka 20: Ukazatele likvidity	49
Tabulka 21: Úrokové krytí.....	50
Tabulka 22: Celková zadluženost	50
Tabulka 23: Celkové investice (v tis. Kč)	50

Tabulka 24: Vybrané investice (v Kč)	52
Tabulka 25: Rozvaha – Aktiva (v tis. Kč)	59
Tabulka 26: Rozvaha – Pasiva (v tis. Kč)	60
Tabulka 27: Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč)	61
7.2 Seznam grafů	
Graf 1: Vývoj struktury aktiv.....	32
Graf 2: Vývoj struktury pasiv	34
Graf 3: Vývoj aktiv	36
Graf 4: Vývoj pasiv	38
Graf 5: Vývoj výsledků hospodaření.....	41
Graf 6: Vývoj ukazatelů rentability.....	42
Graf 7: Vývoj ukazatelů likvidity	44
Graf 8: Čistý pracovní kapitál.....	47
Graf 9: Celkové investice	51

7.3 Rozvaha - aktiva

Tabulka 25: Rozvaha – Aktiva (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	212 682	208 017	234 157	238 788	240 912
DLOUHODOBÝ MAJETEK	132 984	133 785	142 060	141 285	144 455
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	70	40	10
Software	0	0	70	40	10
Dlouhodobý hmotný majetek	130 379	131 195	139 400	138 655	141 855
Pozemky	11 293	12 803	14 766	19 531	23 794
Stavby	84 827	84 216	85 325	83 452	80 859
SMV a soubory movitých věcí	26 709	23 525	27 396	31 387	27 293
Pěstitelské celky trvalých porostů	2 511	2 072	1 717	1 396	1 100
Dospělá zvířata a jejich skupiny	2 978	3 249	3 097	2 886	2 763
Nedokončený DHM	2 061	5 330	7 099	3	1 155
Poskytnuté zálohy na DHM	0	0	0	0	4 901
Dlouhodobý finanční majetek	2 605	2 590	2 590	2 590	2 590
Ostatní dlouhodobé CP a podíly	2 605	2 590	2 590	2 590	2 590
OBĚŽNÁ AKTIVA	79 262	74 138	92 069	97 381	96 405
Zásoby	38 585	38 454	51 209	54 046	52 316
Materiál	6 156	8 574	9 945	12 065	9 043
Nedokončená výroba a polotovary	6 986	6 894	8 457	8 549	8 569
Výrobky	17 092	15 160	25 423	26 587	28 005
Zboží	0	0	102	0	0
Zvířata	8 351	7 826	7 282	6 845	6 699
Dlouhodobé pohledávky	0	0	112	57	60
Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0	112	57	60
Krátkodobé pohledávky	24 273	21 296	23 305	19 468	28 517
Pohledávky z obchodních vztahů	16 522	12 105	11 872	14 275	12 269
Stát - daňové pohledávky	4 813	7 350	8 909	1 485	12 656
Dohadné účty aktivní	2 641	1 001	914	3 187	3 575
Krátkodobé poskytnuté zálohy	145	70	10	521	11
Jiné pohledávky	152	770	1 600	0	6
Krátkodobý finanční majetek	16 404	14 388	17 443	23 810	15 512
Peníze	347	46	186	265	181
Účty v bankách	16 057	14 342	17 257	23 545	15 331
OSTATNÍ AKTIVA	436	94	28	122	52
Časové rozlišení	436	94	28	122	52
Náklady příštích období	436	67	28	51	28
Příjmy příštích období	0	27	0	71	24

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

7.4 Rozvaha - pasiva

Tabulka 26: Rozvaha – Pasiva (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	212 682	208 017	234 157	238 788	240 912
VLASTNÍ KAPITÁL	174 231	176 080	188 349	200 273	207 340
Základní kapitál	162 109	162 109	162 041	162 029	162 028
Základní kapitál	162 109	162 109	162 109	162 029	162 109
Vlastní akcie a obchodní podíly	0	0	-68	-80	-81
Kapitálové fondy	7 346	7 346	7 346	7 346	7 346
Emisní ážio	6 562	6 562	6 562	6 562	6 562
Ostatní kapitálové fondy	784	784	784	784	784
Rezervní fondy (nedělitelný fond) a ostatní fondy ze zisku	3 931	3 961	4 054	4 671	5 543
Zákonný rezervní fond/nedělitelný fond	2 683	2 713	2 806	3 423	4 295
Statutární a ostatní fondy	1 248	1 248	1 248	1 248	1 248
Výsledek hospodaření minulých let	239	814	2 571	8 791	19 856
Nerozdělitelný zisk minulých let	239	814	2 571	8 791	19 856
VH běžného účetního období	606	1 850	12 337	17 436	12 567
CIZÍ ZDROJE	38 451	31 937	45 808	38 515	33 572
Rezervy	6 975	1 654	0	0	0
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	6 975	1 654	0	0	0
Dlouhodobé závazky	12 652	12 592	12 677	12 851	12 744
Jiné závazky	180	0	0	0	0
Odložený daňový závazek	12 472	12 592	12 677	12 851	12 744
Krátkodobé závazky	9 585	9 678	18 073	14 170	12 949
Závazky z obchodních vztahů	7 395	6 989	12 568	8 569	9 588
Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	0	0	0	144	206
Závazky k zaměstnancům	1 185	1 334	1 457	1 622	1 610
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	618	810	883	969	959
Stát- daňové závazky a dotace	144	273	2 798	2 520	224
Dohadné účty pasivní (nevyfakturované dodávky)	139	181	253	248	278
Jiné závazky	104	91	114	98	84
Bankovní úvěry a výpomoci	9 239	8 013	15 058	11 494	7 879
Bankovní úvěry dlouhodobé	9 239	8 013	15 058	11 494	7 879
OSTATNÍ PASIVA	0	0	0	0	0
Časové rozlišení	0	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv podniku

7.5 Výkaz zisku a ztráty

Tabulka 27: Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč)

Výkaz zisku a ztrát	2009	2010	2011	2012	2013
Tržby za prodej zboží	65	625	197	860	58
Náklady vynaložené na prodané zboží	63	444	129	537	32
Obchodní marže	2	181	68	323	26
Výkony	74 403	76 323	100 523	111 877	118 909
Tržby za prodej vlast. výrobků a služeb	61 139	73 225	85 978	108 559	114 176
Změna stavu zásob vlastní činnosti	3 426	-2 819	10 962	327	711
Aktivace	9 838	5 917	3 583	2 991	4 022
Výkonová spotřeba	56 980	56 724	63 053	66 802	80 479
Spotřeba materiálu a energie	40 369	41 456	48 173	50 306	52 789
Služby	16 611	15 268	14 880	16 496	27 690
Přidaná hodnota	17 425	19 780	37 538	45 398	38 456
Osobní náklady na součet	26 769	26 466	26 989	28 607	30 088
Mzdové náklady	19 478	18 663	18 998	20 288	21 303
Odměny členům orgánů společností a družstva	35	35	38	34	34
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	5 862	6 186	6 357	6 727	7 042
Sociální náklady	1 394	1 582	1 596	1 558	1 709
Daně a poplatky	2 162	2 208	2 281	2 245	2 088
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	10 512	11 550	11 388	12 789	13 139
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	2 778	1 577	2 755	5 073	2 375
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	2 384	1 209	2 469	3 342	1 686
Tržby z prodeje materiálu	394	368	286	1 731	689
Zůstatková cena prod. dlouhodobého majetku a materiálu	890	841	3 440	3 258	1 374
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	806	764	3 357	1 61	951
Prodaný materiál	84	77	83	1 641	423
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	17	-5 321	-1 673	617	20
Ostatní provozní výnosy	23 018	20 047	20 282	22 055	24 571
Ostatní provozní náklady	2 522	2 917	2 538	2 850	2 953
Provozní výsledek hospodaření	349	2 743	15 612	22 160	15 740
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	50	40	68	60
Prodané cenné papíry a podíly	0	15	40	68	60
Výnosové úroky	5	6	7	9	193
Nákladové úroky	517	520	458	729	518

Ostatní finanční výnosy	10	0	4	7	6
Ostatní finanční náklady	55	51	43	45	45
Finanční výsledek hospodaření	-557	-530	-490	-758	-364
Daň z příjmů za běžnou činnost	-814	363	2 785	3 966	2 809
- splatná	-38	244	2 700	3 792	2 916
- odložená	-776	119	85	174	-107
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	606	1 850	12 337	17 436	12 567
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	606	1 850	12 337	17 436	12 567
Výsledek hospodaření před zdaněním	-208	2 213	15 122	21 402	15 376